

ดราม่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส
กรณีศึกษา ไพรวลัย วรรณบุตร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

สารนิพนธ์
เรื่อง
ตราและการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส
กรณีศึกษา ไพรวัดย์ วรรณบุตร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต
30 กรกฎาคม พ.ศ. 2565

กิมทีชา พุนจาทูภัทร

นางสาวกิมทีชา พุนจาทูภัทร
ผู้วิจัย

Winai W

รองศาสตราจารย์วินัย วงศ์สุรวัฒน์,

Ph.D.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยิ่ง คงอาชาภัทร,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์

Viakula Rachman

รองศาสตราจารย์วิชา รักรธรรม,

Ph.D.

คณบดีวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ธีรพงษ์ ปิณิจเสกติกุล

ธีรพงษ์ ปิณิจเสกติกุล,

Ph.D.

กรรมการสอบสารนิพนธ์

กิตติกรรมประกาศ

เมื่อผู้อ่านได้อ่านกิตติกรรมประกาศนี้ถือว่าสารนิพนธ์เรื่อง ความสำเร็จการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา ไพรวัดย์ วรรณบุตร เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ต้องขอขอบคุณความอนุเคราะห์จาก อาจารย์ รศ. ดร. วินัย วงศ์สุวรรณ ที่คอยสละเวลามาชี้แนะตั้งแต่การเลือกหัวข้อ ให้คำแนะนำ ชี้ทางสว่าง แก้ไข และสุดท้ายทักษะความเชี่ยวชาญที่นำมาปรับใช้ได้ในชีวิตจริง ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งค่ะ

ขอบคุณเพื่อนๆ ในภาคการตลาด วิทยาลัยการจัดการ ที่ช่วยกันให้กำลังใจ ให้ทำงาน ทำงาน ทำงาน ขอขอบคุณครอบครัวที่ Support พี่ๆ น้องๆ ขอขอบคุณชาวเน็ตทุกท่านที่ให้ผู้วิจัยได้ไป(แอบ) เก็บข้อมูล แหล่งอ้างอิงทุกแหล่ง กรณีศึกษาอย่างไพรวัดย์ วรรณบุตร หมาที่น่ารัก กาแฟหรือชาทุกแก้ว รวมถึงอีกหลายๆ อย่างที่อาจจะเขียนขอบคุณได้ไม่หมด

ท้ายที่สุดที่อยากจะขอบคุณก็คือตัวผู้วิจัยเอง ที่อดทน ตั้งใจ ฝ่าฟัน และทำรายงานนี้มาได้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยหวังว่าสารนิพนธ์เรื่องนี้จะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลแนวทางที่ช่วยให้ผู้อ่านได้เปิดมุมมองใหม่ๆ รวมถึงมีประโยชน์ไม่มากนักน้อยในเรื่องการสื่อสารทางการตลาด บทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารเรียนรู้เรื่องคราบบนโลกอินเทอร์เน็ต รวมถึงเป็นแนวทางสำหรับแบรนด์หรือบุคคลที่ต้องการอยากรู้ว่าดำเนินแนวทางอย่างไร สื่อสารแบบไหนถึงถูกใจชาวเน็ต

กัณทิชา พูนจาศุภัทร

ดราม่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา ไพรวัลย์ วรรณบุตร
 THE TOPIC OF CHANGING STATUS OF SENDER FROM A MONK TO A LAYMAN : A CASE
 STUDY OF PAIVAN VANNABUTR

กัณทিকা พูนจาศุภัทธ 6350369

กจ.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์วินัย วงศ์สุรวัฒน์, Ph.D.,
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญยิ่ง คงอาษาภัทร, Ph.D., ชีรพงษ์ ปิณิจเสกิกุล, Ph.D.

บทคัดย่อ

ในช่วงปีพ.ศ. 2564 ได้เกิดกระแสของพระสงฆ์ที่ชื่อดังอย่าง พระมหาไพรวลัย วรรณบุตร ที่เทศน์ด้วยความสนุกสนาน แต่ยังสามารถเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชน จึงทำให้ได้รับความนิยมนอกจากชาวนี้อย่างมาก แต่ภายในปีเดียวกันนั้น ก็ได้ทำการลาสิกขามาเป็นฆราวาส และให้คำมั่นว่าจะยังคงความเป็นกระบอกเสียงไว้ แต่กับเกิดเรื่องดราม่าตามมาอย่างมากมายบนโลกอินเตอร์เน็ตจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงเรื่องดราม่าดังกล่าวที่เกิดขึ้น

สารนิพนธ์เรื่องนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาการสื่อสารของไพรวลัย วรรณบุตรในช่วงเป็นพระสงฆ์ และช่วงเป็นฆราวาส ความแตกต่างของบทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารที่เปลี่ยนแปลงไปมีผลต่อผู้รับสารหรือไม่ และปัจจัยที่ก่อให้เกิดเรื่องดราม่า โดยเก็บข้อมูลจากชาวนี้อันที่แสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาสารหรือ Content จำนวนทั้งหมด 35 คน

จากผลการศึกษา พบว่า การสื่อสารของไพรวลัย วรรณบุตร ช่วงเป็นพระสงฆ์และฆราวาสมีความแตกต่างกัน เนื่องจากบทบาทและสถานภาพเปลี่ยนไปจึงทำให้สามารถพูดเนื้อหาสารหรือ Content ได้อิสระขึ้น แต่ไพรวลัยเลือกที่จะเปลี่ยนแนวไปอย่างสิ้นเชิงไม่เหมือนที่เคยให้คำมั่นไว้ จึงสร้างความผิดหวังให้กับชาวนี้อันที่ไม่สามารถเป็นไปตามที่คาดหวังไว้เป็นอย่างยิ่ง และนำมาสู่เรื่องดราม่าดังกล่าวนั่นเอง

คำสำคัญ: การสื่อสารทางการตลาด/ ศาสนา/ บทบาท/ สื่อสังคมออนไลน์

สารบัญ

		หน้า
	กิตติกรรมประกาศ	ข
	บทคัดย่อ	ค
	สารบัญตาราง	ฉ
	สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1	บทนำ	1
	1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
	1.2 คำถามงานวิจัย	3
	1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
	1.4 ขอบเขตการวิจัย	3
	1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
	2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับพระสงฆ์	7
	2.2 ประวัติไฟโรวัลย์ วรรณบุตร	8
	2.3 หลักแนวคิดและทฤษฎีของกระบวนการสื่อสาร	9
	2.4 หลักแนวคิดและบทบาทและสถานภาพ	11
	2.4.1 ความหมายบทบาท	11
	2.4.2 ทฤษฎีบทบาท	12
	2.4.3 บทบาทและสถานภาพของพระสงฆ์	12
	2.4.4 บทบาทฆราวาสต่อพระสงฆ์	13
	2.5 ความหมายคำศัพท์พิเศษ	14
บทที่ 3	วิธีการดำเนินวิจัย	16
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	16
	3.2 ระเบียบวิธีวิจัย	17
	3.2.1 ช่วงเป็นพระสงฆ์	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.2 ช่วงเป็นฆราวาส	17
3.3 วิธีการเก็บข้อมูล	18
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	18
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	19
บทที่ 4 ผลการวิจัย และการอภิปรายผล	24
4.1 กระบวนการเก็บข้อมูล	24
4.1.1 ความท้าทายในการเก็บข้อมูล	24
4.1.2 อุปสรรคในการเก็บข้อมูล	24
4.1.3 ความสำเร็จ	25
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
4.3 แนวคิดสำคัญ	25
4.3.1 การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงให้คนติดตามไฟรวัลย์ วรรณบุตร	25
4.3.2 การเปลี่ยนแนวทางที่เคยส่งก่อให้เกิดเรื่องครามาได้	31
4.3.3 เมื่อบทบาทไม่เป็นตามที่(คาด)หวังจึงทำให้เกิดครามา	37
4.4 ความเห็นขัดแย้งกับแนวคิด	40
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	41
5.1 สรุปแนวคิดที่ได้จากการวิจัย	41
5.1.1 การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงให้คนติดตามไฟรวัลย์ วรรณบุตร	42
5.1.2 การเปลี่ยนแนวทางที่เคยส่งก่อให้เกิดครามาแก่ตัวผู้ส่งสาร	42
5.1.3 เมื่อบทบาทไม่เป็นไปตามที่(คาด)หวังจึงทำให้เกิดครามา	43
5.2 จุดอ่อนที่การศึกษายังไม่สมบูรณ์	44
5.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้	44
5.4 ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46
ประวัติผู้วิจัย	48

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร หัวข้อ ที่ 1 สร้อยทอง	26
2	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร หัวข้อ ความเข้าใจจากพส.	28
3	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร หัวข้อ นานาปัญหาธรรมในวันเสาร์	30
4	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร หัวข้อ ถ้าสุดจะชวนเป็นเพื่อนสาว	32
5	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร ผ่าน Twitter	34
6	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร ผ่าน TikTok 1	34
7	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร ผ่าน TikTok 2	35
8	แสดงเนื้อหาสารของไพรวัดย์ วรรณบุตร ผ่าน TikTok 3	36

สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ	หน้า
2.1 กระบวนการสื่อสาร	9
2.2 แบบจำลองทฤษฎีกระบวนการสื่อสาร SMCR	10
2.3 การสื่อสารสองช่องทาง	11
3.1 รูป Twitter ของไพรวัดย์ วรรณบุตร	17
3.2 รูป TikTok ของไพรวัดย์ วรรณบุตร	18
4.1 แสดงสารของไพรวัดย์ วรรณบุตรผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ รูปแบบโพสต์	33

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

‘เมืองไทยเป็นเมืองพุทธ’ เป็นคำกล่าวที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน และที่สำคัญศาสนาพุทธก็ถือว่าเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศไทย ซึ่งในศาสนาพุทธนั้นก็ยังมีสิ่งที่เรียกว่า ‘พระรัตนตรัย’ อันประกอบไปด้วย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ โดยเฉพาะพระสงฆ์นั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเผยแผ่ศาสนาให้อยู่คู่กับสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบัน

หน้าที่และบทบาทของพระสงฆ์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การเผยแผ่คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า หรือ การเทศน์ ซึ่งในคำสอนนั้นอย่างที่เราจะรู้กันว่าจะใช้ภาษาบาลี ที่นอกจากจะเป็นภาษาที่คนทั่วไปไม่เข้าใจแล้วนั้น ยังทำให้คนรุ่นใหม่หลายคนมองว่าเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ไม่น่าสนใจ และแทบจะเหมือนหน้าหนี ซึ่งสำหรับตัวผู้วิจัยเองในฐานะที่เป็นฆราวาส คนธรรมดา ก็เป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าในหลายครั้งที่ได้รับฟังการเทศน์ ก็แทบจะไม่เข้าใจในความหมายเหล่านั้นเลยเช่นกัน ทำให้ธรรมะเป็นเรื่องที่ไกลห่างตัวออกไปทุกที แต่ในปีพ.ศ. 2564 ที่ผ่านมานั้น ก็มีพระสงฆ์รูปหนึ่งที่สร้างปรากฏการณ์ ทำให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจในศาสนาและธรรมะมากขึ้น ซึ่งก็คือ พระมหาไพโรวัลย์ วรณฺโณ

พระมหาไพโรวัลย์ วรณฺโณ เดิมทีชื่อไพโรวัลย์ วรรณบุตร เกิดเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2534 เป็นคน จ.จันทบุรี แต่เนื่องจากครอบครัวมีฐานะที่ไม่ดีนัก จึงทำให้ตัดสินใจบวชที่ จ.สุโขทัย เมื่ออายุ 12 ปี ต่อมาเมื่ออายุ 19 ปี ก็สามารถจบเปรียญธรรม 7 ประโยค ซึ่งถือว่าเป็นเปรียญที่ระดับสูงในวงการสงฆ์ ประจวบกับในเวลานั้นพระที่ต่างจังหวัดไม่สามารถสอนในเปรียญที่สูงกว่านี้ได้ จึงได้รับคำแนะนำให้ย้ายมาที่วัดสร้อยทอง จ.กรุงเทพมหานคร ซึ่งในวัดเดียวกันนี้เองก็มีพระนักเทศน์รุ่นพี่ชื่อดัง อย่างพระมหาสมปอง ที่โด่งดังจากการเทศน์ที่เน้นความสนุกสนาน และสร้างรายการธรรมะให้เข้าถึงฆราวาส คนรุ่นใหม่ ผ่านรายการโทรทัศน์อย่างธรรมะเดลิเวอรี่

เนื่องจากพระมหาไพโรวัลย์ วรณฺโณ เองก็มีแนวคิดที่อยากจะให้ธรรมะสามารถเข้าถึงคนรุ่นใหม่ จึงได้ทำการสร้าง เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ขึ้นในปีพ.ศ. 2562 ใช้ชื่อว่า “พระมหาไพโรวัลย์ วรณฺโณ” โดยแรกเริ่มได้มีการสอนธรรมะผ่านโพสต์เฟซบุ๊ก และภายหลังก็ได้มีการถ่ายทอดสดFacebook live ผ่านในเพจเดียวกัน ซึ่งในช่วงแรกก็ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก

เนื่องจากพระมหากษัตริย์นั้น ยังเป็นภาษาที่เข้าใจยากและยังมีความจริงจังอยู่ จนช่วงครึ่งปีหลังในปี พ.ศ. 2564 พระมหาไพรวัลย์ วรวณฺโณ ได้ทำการปรับเปลี่ยนวิธีการเทศน์ ให้มีความทันสมัย มีความสนุกสนาน และที่สำคัญมีการใช้ศัพท์ที่เข้าใจง่าย เป็นกันเอง แบบเดียวกับที่คนรุ่นใหม่ใช้ในปัจจุบัน รวมถึงมีการตอบโต้กับความคิดเห็นและคำถามของชาวเน็ตที่ส่งเข้ามาอย่างหลากหลาย เกี่ยวกับปัญหาในสังคมราวาส ตั้งแต่ เรื่องศาสนา การเมือง ความรัก ที่สำคัญในระหว่างการถ่ายทอดสด Facebook live ชาวเน็ตก็มักจะมาหยอกล้อ โดยใช้ศัพท์แปลกๆ มาเรียก เกิดเป็นคำที่ได้รับความนิยม เนื่องจากพระมหาไพรวัลย์ ก็ใช้ศัพท์เหล่านั้นมาใช้ในการเทศน์ด้วย โดยเฉพาะ การแทนตัวเองว่า พส. ซึ่งมาจากคำว่าพระสงฆ์ หรือคำว่าตาชช ที่แปลว่าดีมาก ประทับใจมาก รวมถึงอู๋มเจ้า ที่ใช้แทนใบหน้า อู๋มแบบมีพิรุณ กลั่นอู๋มนั่นเอง สร้างเสียงหัวเราะ และความสนุกสนานให้กับผู้รับชมเป็นจำนวนมาก เกิดเป็นกระแส ได้รับความนิยมในสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้รับการแชร์ต่อจากชาวเน็ตเป็นจำนวนมาก ซึ่งในช่วงเดือนกันยายนของปีเดียวกันนั้นเองก็ได้ทำการถ่ายทอดสด Facebook live การเทศน์คู่กับพระมหาสมปอง จนทำให้ Live นั้นเรียกได้ว่าสร้างปรากฏการณ์ผู้ชมมารวมตัวกันสูงสุดถึง 2 แสนราย รวมถึงมีแบรนด์สินค้า คนดังเข้าร่วมรับชม และมีการแสดงความคิดเห็นจากผู้รับชมกว่า 4 แสนราย ซึ่งความเป็นที่นิยมนี้เอง ทำให้พระมหาไพรวัลย์ ติดอันดับหนึ่งในคนผู้ทรงอิทธิพลบนโลกอินเทอร์เน็ตในปีพ.ศ. 2564 ที่ผ่านมามากทีเดียว

ท่ามกลางการได้รับความนิยมจากชาวเน็ตนั้น พระมหาไพรวัลย์ก็ได้รับคำเตือนจากสำนักพุทธจากความไม่เหมาะสม ไม่สำรวมในการเทศน์ตามหลักของพระสงฆ์ พร้อมทั้งได้รับคำวิจารณ์จากประชาชนบางกลุ่มที่ตั้งคำถามถึงวิธีการเทศน์ ภาษาที่ใช้ รวมถึงเพศสภาพด้วย แต่หลังจากนั้นไม่นานกลับมีเรื่องสร้างความตกใจให้กับสาวกของพส. ไพรวัลย์เป็นอย่างมากจากการประกาศเลิกอย่างฟ้าผ่าเนื่องจากไม่สามารถทนต่อความไม่ยุติธรรมของวงการสงฆ์ รวมถึงกล่าวว่าเมื่อทำการสึกออกมาแล้วจะแฉสำนักพุทธเลยทีเดียว พร้อมทั้งได้ทำการเปลี่ยนชื่อเพจมาเป็น ไพรวัลย์ วรรณบุตร ในวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 และในวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ก็ได้ทำการลาสิกขาจากการเป็นพระสงฆ์จริงๆ เรียกได้ว่าปิดฉากการอยู่ได้ชายผ้าเหลืองที่เป็นเวลา 18 ปี ลงอย่างสมบูรณ์

เมื่อเข้าสู่ชีวิตของฆราวาสได้กลับมาใช้ชื่อว่านายไพรวัลย์ วรรณบุตร และได้ใช้ชีวิตปกติทั่วไปและยังคงทำการถ่ายทอดสด Facebook live ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ(Facebook Fanpage) เช่นเดิม รวมถึงได้ปรากฏตัวตามรายการข่าวต่างๆ ช่อง Youtube นับว่ายังคงมีกระแสอยู่จนมีงานเข้ามาอย่างหลากหลาย เช่น การเป็นพิธีเซ็นเตอร์คริมทาหน้า รวมถึงทำการเปิดช่องทาง Platform อื่นอย่าง Twitter และ TikTok เพิ่มด้วย อีกทั้งหลังจากสึกนั้นเนื้อหาสาระที่สื่อสารออกมาผ่านเพจก็เปลี่ยนไป เริ่มมีการโต้ตอบกลับต่อผู้ที่เข้ามาวิจารณ์หรือมาต่อว่า รวมถึงมีการแสดงออกในเรื่องของ

ความรัก แบบชายรักชาย จึงทำให้หลายๆคน ตั้งคำถามถึงเพศสภาพเมื่อครั้งเป็นพระสงฆ์รวมถึงตั้งคำถามถึงเรื่องราวในอดีตที่กล่าวว่าเมื่อสึกจากการเป็นพระสงฆ์จะทำการแฉสำนักพุทธ และยังมีดราม่าจากการนำความคิดเห็นของผู้อื่นมาเปิดเผย เพื่อให้แฟนคลับของตนเองเข้ามาต่อว่า จึงทำให้หลายๆคนรวมทั้งชาวเน็ตผิดหวังเป็นอย่างมาก ซึ่งตลอดการใช้ชีวิตในฆราวาสเพียงไม่กี่เดือนนั้น ไพรวัลย์ เรียกได้ว่าเกิดเรื่องดราม่าอย่างมากมายแทบจะทุกวัน จนทำให้ปัจจุบันจำนวนผู้ติดตามที่เพิ่มขึ้นในเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ของแต่ละวัน กลับลดน้อยลงและมีทีท่าว่าจะลดลงไปเรื่อยๆ รวมถึงกระแสดูดผู้รับชม Live หรือ Content ต่างๆ ก็ลดน้อยลงไปเช่นกัน

1.2 คำถามงานวิจัย

1. การสื่อสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร ในช่วงเป็นพระสงฆ์ และช่วงเป็นฆราวาสนั้นมีรูปแบบเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
2. บทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารนั้น มีผลต่อการสื่อสารหรือไม่ อย่างไร
3. การเปลี่ยนบทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารนั้นมีผลต่อความคิดเห็นของผู้รับสารหรือไม่ อย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสื่อสารของไพรวัลย์ วรรณบุตรในช่วงเป็นพระสงฆ์ และช่วงเป็นฆราวาส
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของบทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารในช่วงเป็นพระสงฆ์ และช่วงเป็นฆราวาส
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดเรื่องดราม่าแก่ไพรวัลย์ วรรณบุตร

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับดราม่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา : ไพรวัลย์ วรรณบุตร ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมจากการสังเกต (Observation) สารที่ส่งออกมา จาก Platform อย่าง เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นหลัก, ผ่านการถ่ายทอดสด Facebook live และการลง Content ภายใน เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook

Fanpage) ของไพรวัลย์ วรรณบุตร รวมถึงช่องทางการสื่อสารอย่าง Twitter และ TikTok ร่วมด้วย และในส่วนของความคิดเห็นของผู้รับสารนั้นผู้วิจัยก็ใช้การสังเกตจาก Platform ที่กล่าวไปแล้ว เช่นเดียวกัน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้วิจัยหวังว่าสารนิพนธ์เล่มนี้จะทำให้ได้เห็นถึงมุมมอง ความคิดเห็น และทัศนคติ ของชาวเน็ตต่อคราฆ่าเรื่องนี้ เนื่องจากการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์เป็นฆราวาส ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง เรียกได้ว่าถ้าหากพส. ไพรวัลย์เป็นแบรนด์ก็เรียกได้ว่าเป็นการ re-branding ครั้งยิ่งใหญ่

2. ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นสามารถเป็นตัวอย่างในเรื่องเกี่ยวกับการสื่อสารการตลาดได้ เพราะจะกล่าวศาสนาไม่เกี่ยวกับธุรกิจก็คงจะไม่ได้ เนื่องจากพระมหาไพรวัลย์ก็แจ้งเกิด เป็นที่รู้จัก มีชื่อเสียงตอนมีสถานภาพเป็นพระสงฆ์ และบทบาทการเทศน์ยังนำมาซึ่งรายได้จากญาติโยมที่ถวายให้ แต่อย่างไรก็ตามหลังจากทำการสึกก็ยังคงได้อานิสงค์ชื่อเสียงจากการเป็นพระและยังใช้ชื่อเสียงที่ได้มานั้นสร้างรายได้

3. ผู้ที่สนใจ หรือผู้มีอิทธิพลทางสื่อสังคมออนไลน์ (Influencer) สามารถศึกษารูปแบบของการสื่อสารการตลาดจากวิจัยเรื่องนี้ได้ ว่าการสื่อสารแบบไหนที่ถูกใจผู้คน รวมถึงคนรุ่นใหม่ หรือการสื่อสารแบบไหนที่คนไม่ถูกใจ และยังสามารถนำรูปแบบการสื่อสารไปปรับใช้หรือเป็นแนวทางในการเผยแพร่สื่อของตนได้

4. ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาต่อยอด ในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องของการสื่อสารการตลาดต่อคนดังในสื่อสังคมออนไลน์ในอนาคตได้ เพราะปัจจุบันมีคนดังที่มีกระแสเกิดขึ้นได้ทุกวัน

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

พส. หมายถึง พระสงฆ์ แต่อีกนัยหนึ่งยังสามารถหมายถึงพี่สาวหรือเพื่อนสาวได้อีกด้วย ขึ้นอยู่กับบริบทที่ใช้ ซึ่งในที่นี้คำนี้มักนำไปเรียก พส. ไพรวัลย์

ต้าชช หมายถึง มาจากคำภาษาอังกฤษอย่างคำว่า Touch แต่เกิดการเพี้ยนเสียง จึงออกเสียงว่าต้าชช มักใช้ในสถานการณ์ที่เรารู้สึกดีมาก ประทับใจมาก พอใจมาก เช่น วันนี้เธอเทศน์ได้ต้าชชมาก

แกง หมายถึง การแก้ง การหลอก โทก ให้อีกฝ่ายหนึ่งเชื่อ หรือทำให้อีกฝ่ายเสียหาย
สภาพ หมายถึง คำที่ใช้ในการตอบกลับผู้สนทนาให้ย้อนดูตัวเอง เช่น สภาพ ไม่
สำรวจแบบนี้จะเป็นพระได้หรือ หรือบางที่อาจใช้ในการบรรยายรูปลักษณะของผู้สนทนาเป็นคำ
แสดง

อรุ่มเจ้าะ หมายถึง การยิ้มกริ่ม การยิ้มแบบมีเลศนัย ยิ้มแบบมีพิรุณ มาจากการยิ้มของ
สัตว์ที่ชื่อว่าอัลปาก้า

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่องการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระเป็นจรรยาวัศ ทัศนศึกษา ไพรวัลย์ วรรณบุตร ผู้วิจัยจะเล่าถึงประวัติของพระสงฆ์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเสียก่อน ถัดมาจึงพูดถึงประวัติของไพรวัลย์ วรรณบุตรพอสังเขป เนื่องจากเป็นบุคคลในทัศนศึกษาที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา และลำดับถัดมาผู้วิจัยมองว่า ช่วงที่ไพรวัลย์ เป็นพระสงฆ์นั้นได้รับฉายาว่าพระนักเทศน์ ผู้วิจัยจึงมองว่าการเทศน์ถือเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามในแต่ละครั้งที่ทำการเทศน์นั้นก็มักจะมีครมม่าหรือปัญหาเกิดขึ้นตามมาเสมอ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติตนต่อบทบาทพระ ผู้วิจัยจึงศึกษาในเรื่องของแนวคิดบทบาท และแนวคิดบทบาทของพระสงฆ์รวมถึงบทบาทของจรรยาวัศควบคู่ไปด้วยว่ามีความเกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร โดยบทนี้จะแบ่งเป็นหัวข้อ ตามด้านล่าง ดังนี้

- 2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับพระสงฆ์
- 2.2 ประวัติไพรวัลย์ วรรณบุตร
- 2.3 หลักแนวคิดและทฤษฎีของกระบวนการสื่อสาร
- 2.4 หลักแนวคิดบทบาทและสถานภาพ
 - 2.4.1 ความหมายบทบาท
 - 2.4.2 ทฤษฎีบทบาท
 - 2.4.3 บทบาทและสถานภาพของพระสงฆ์
 - 2.4.4 บทบาทจรรยาวัศต่อพระสงฆ์
- 2.5 ความหมายคำศัพท์พิเศษ

2.1 เรื่องราวเกี่ยวกับพระสงฆ์

สงฆ์ หรือ สังฆะ ถือกำเนิดขึ้นหลังจากพระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงปฐมเทศนาชื่อธัมมจักกัปปวัตตนสูตร แก่ปัญจวัคคีย์ และหนึ่งในปัญจวัคคีย์ได้เกิดความซาบซึ้งในพระธรรม ได้ขออุปสมบท จึงได้กลายเป็นภิกษุสงฆ์รูปแรกในพุทธศาสนา

คำว่า สงฆ์ หรือ สังฆะ ตามพระพุทธศาสนามีความหมายว่า สาวกผู้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า และสั่งสอนผู้อื่น อย่างไรก็ตาม สงฆ์ ยังแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. อริยสงฆ์ หมายถึง สาวกของพระพุทธเจ้าผู้สำเร็จธรรมตั้งระดับเริ่มต้น จนถึงระดับสูงสุด
2. ภิกษุสงฆ์ หรือสมมุติสงฆ์ หมายถึง ผู้ที่ผ่านการอุปสมบทอย่างถูกต้อง สามารถแบ่งย่อยได้เป็น 2 ประเภท

2.1.1 ในแง่พระวินัย หมายถึง ภิกษุตั้งแต่ 4 รูป ขึ้นไป

2.1.2 ในแง่พระธรรม หมายถึง ภิกษุ ที่แค่รูปเดียวกันนับว่าเป็นสงฆ์

คำว่า พระ หมายถึง พระภิกษุในศาสนาพุทธ มาจากคำบาลีว่า ‘วร’ แปลว่า ประเสริฐ (दनัย ไชยโยธา, 2557) โดยใช้เรียกของที่เคารพ หรือประกอบคำยกย่องบูชา เช่น พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ และอาจใช้ในเทพเจ้า พระเจ้าแผ่นดิน สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น

เทศน์ หมายถึง การแสดงธรรมคำสอนในพุทธศาสนา ซึ่งเจงคำสอนให้แก่ผู้อื่น ซึ่งผู้ที่แสดงธรรมได้นั้นต้องเป็นสาวกของพระพุทธเจ้า หรือพระสงฆ์ โดยลักษณะสำคัญของการเทศน์นั้น จะต้องประกอบไปด้วย ผู้เทศน์ และผู้รับฟัง

ศาสนาพุทธถือได้ว่าเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศไทย วัดและพระสงฆ์เองก็เป็นส่วนหนึ่งของศาสนาพุทธ โดยเฉพาะพระสงฆ์ ซึ่งนอกจากจะอยู่เคียงข้างสังคมไทยมาอย่างยาวนานแล้วนั้น พระสงฆ์เองยังมีหน้าที่ในการขัดเกลาและ สั่งสอนประชาชนในสังคม พร้อมกับทำหน้าที่ต้องเผยแพร่คำสอน และสั่งสอนผู้อื่นอยู่เสมอ ดังนั้น หากมองย้อนไปในช่วงเวลาต่างๆ ของสังคมไทย ก็มักจะมีพระหลายรูป ที่โด่งดังจากการเผยแพร่คำสอนของพระพุทธเจ้า ที่เรียกว่าการเทศน์ ได้อย่างถูกใจภรรวาส หรือคนประชาชน คนธรรมดา ซึ่งพระแต่ละรูปนั้น ต่างมีวิธีการเทศน์ และวิธีการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งในที่นี่ทางผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างพระที่ได้รับความนิยมจากภรรวาสด้วยกัน 3 รูป และลงรายละเอียดพอสังเขป

พระรูปแรก คือ ว. วชิระเมธี หรือ พระมหาภูติชัย วชิระเมธี ในปี พ.ศ. 2547 ผู้ก่อกระแสให้คนสนใจธรรมะ โดยถือว่าเป็นพระนักเทศน์ ที่ใช้คำหรือสำนวนเข้าใจได้ง่าย เป็นภาษาที่ใช้ในภรรวาส ในชีวิตประจำวัน มีลักษณะการเทศน์ที่น่าเลื่อมใส ทำให้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

พระรูปที่สอง คือ พระมหาสมปอง ตาลปุตโต เป็นพระนักเทศน์ที่ขึ้นชื่อว่าเป็นขวัญใจวัยรุ่น ด้วยรูปแบบการนำเสนอธรรมะ ที่มีความสนุกสนาน และมีการใช้ศัพท์ที่กำลังนิยมในยุคนั้นๆ ประยุกต์เข้ากับคำสอน พร้อมมีความตั้งใจว่า อยากพาธรรมะให้เข้าถึงทุกคน ผ่านรายการโทรทัศน์อย่าง ธรรมะเคลิเวอร์รี่ นั่นเอง แต่ในปัจจุบันได้ลาสิกขาจากการเป็นพระแล้ว

พระรูปที่สาม คือ พระมหาไพโรวัลย์ วรณโณ เป็นพระคลั่งลูกใหม่ ที่จำวัดเดียวกับพระมหาสมปอง ตาลปุตโต ซึ่งโดนจับตามองเป็นอย่างมาก หลังจากการออกมาแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ในช่วงรัฐประหารในปีพ.ศ. 2557 จึงทำให้ประชาชนจำนวนมากให้ความสนใจแก่พระมหาไพโรวัลย์ แต่อย่างไรก็ตามตัวพระมหาไพโรวัลย์เอง ก็ได้มีการเผยแพร่คำสอนเกี่ยวกับพุทธศาสนาเหมือนกัน โดยส่วนใหญ่แล้วนั้นจะมีการเผยแพร่ผ่าน เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) และยังใช้ศัพท์ที่เข้าใจง่าย ไม่เป็นทางการ รวมถึงใช้ศัพท์ที่ได้รับความนิยมในสถานการณ์ต่างๆ และมีการอัปเดตคำที่ใช้อยู่ตลอดเวลา จึงทำให้พระมหาไพโรวัลย์ได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่ฆราวาส ประชาชน รวมถึง สื่อต่างๆ แต่ในปัจจุบัน ได้ลาสิกขาจากการเป็นพระแล้วเช่นเดียวกันกับพระมหาสมปอง ตาลปุตโต เพื่อให้เห็นประวัติของอดีตพระมหาไพโรวัลย์มากขึ้น ผู้วิจัยจะนำเสนอในหัวข้อถัดไป

2.2 ประวัติไพโรวัลย์ วรณบุตร

ไพโรวัลย์ วรณบุตร หรืออดีตพระมหาไพโรวัลย์ วรณโณ เคยเป็นพระที่วัดสร้อยทอง กรุงเทพมหานคร โดยได้รับฉายาว่า ‘พระนักเทศน์’ ซึ่งเส้นทางชีวิตพระของไพโรวัลย์นั้น เริ่มจากตอนอายุ 12 ปี เนื่องมาจากวัยเด็กด้วยความที่ครอบครัวของไพโรวัลย์มีฐานะที่ไม่ดีนัก จึงทำให้ครอบครัวของเขาไม่สามารถส่งเรียนหนังสือได้ ประจวบกับในช่วงนั้น ครอบครัวได้ย้ายไปอาศัยที่ จ.สุโขทัย ทำให้เขาได้เริ่มบวชเณรที่วัดพิพัฒน์มงคล จ.สุโขทัยนั่นเอง

ไพโรวัลย์ได้สร้างประวัติศาสตร์ให้กับวงการการสอบเปรียญธรรม คือ สามารถสอบเปรียญธรรม 9 ประโยค ซึ่งถือว่าเป็นระดับสูงที่สุดของการศึกษาแผนกบาลีของคณะสงฆ์ไทย และเมื่ออายุครบ 20 ปี ในปีพ.ศ. 2555 นั้น จึงได้อุปสมบทเป็นนาคหลวงพร้อมจำพรรษาที่วัดสร้อยทอง และยังคงเรียนเพิ่มเติมในระดับปริญญาโท โดยปัจจุบันยังคงศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก

ความโด่งดังของไพโรวัลย์ในช่วงที่เป็นพระสงฆ์ ถือว่าโด่งดังเป็นอย่างมาก เนื่องจากในขณะที่มีสถานภาพและบทบาทเป็นพระอยู่นั้น ไพโรวัลย์ ได้ออกมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องทางโลกฆราวาสอยู่หลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเมือง จนโดนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ตักเตือนหลายครั้ง ซึ่งหน้าที่ของสำนักงานนั้น คือการดูแลในเรื่องกฎหมายสงฆ์ และส่งเสริมดูแลใน

เรื่องของพุทธศาสนาพร้อมทั้งสนับสนุนในการเผยแพร่ศาสนาด้วย แต่กลับไม่เห็นด้วยกับแนวทางของพระมหาไพรวัลย์ และมองว่าการกระทำของพระมหาไพรวัลย์นั้นไม่เหมาะสมกับบทบาทพระสงฆ์ แต่อย่างไรก็ตามพระมหาไพรวัลย์ไม่ได้มีการแสดงความคิดเห็นเรื่องทางโลกของฆราวาสอย่างเดียว แต่ยังสามารถสอนธรรมะผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียอย่าง เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ผ่านโปรแกรมถ่ายทอดสด Facebook live ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย มีความทันสมัย สร้างความสนุกสนานให้ผู้รับชม จึงทำให้มีผู้ติดตามในเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) มากกว่า 2 ล้านคน และในการถ่ายทอดสด Facebook live ปีพ.ศ. 2564 ที่ผ่านมานั้น เคยมีชาวเน็ตเข้าร่วมรับชมสูงสุดถึง 2 แสนคน นับว่าเป็นปรากฏการณ์ที่เรียกว่าฆราวาสมารวมตัวกันโดยไม่ได้นัดหมายเลยทีเดียว

ในช่วงปลายปีพ.ศ. 2564 ก็ได้เกิดเรื่องที่สร้างความตกใจให้กับคนในสังคม เนื่องจากพระมหาไพรวัลย์ ได้ประกาศจะสึกจากการเป็นพระสงฆ์ และในที่สุดก็ได้ทำการสึกออกมาใช้ชีวิตฆราวาส จึงนับว่าเป็นการเปลี่ยนสถานภาพจากพระสงฆ์ มาเป็นฆราวาส และเปลี่ยนบทบาทจากการที่ต้องเทศน์ มามีอิสระมากขึ้นนั่นเอง

2.3 หลักแนวคิดและทฤษฎีของกระบวนการสื่อสาร

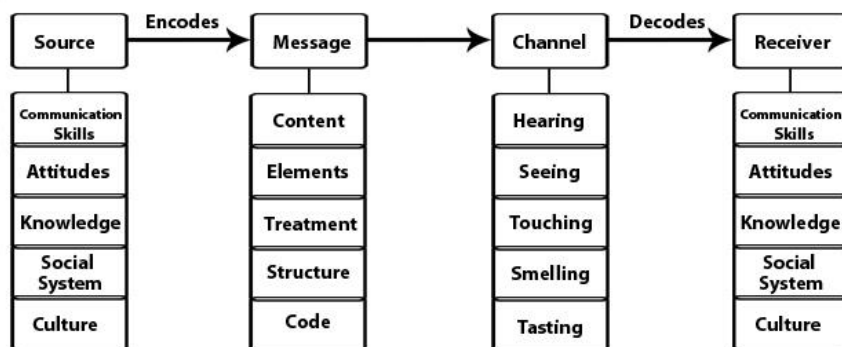
การสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สาร จากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง เพื่อเกิดการเข้าใจร่วมกัน และยังเป็นพื้นฐานที่ทุกคนใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ใช้การสื่อสารในชีวิต ไม่เว้นแม้แต่พระสงฆ์ ที่ใช้การสื่อสารในการเผยแพร่คำสอนหรือธรรมะ ให้ฆราวาสได้รับรู้ ซึ่งเรียกว่าการเทศน์

ภาพที่ 2.1 กระบวนการสื่อสาร

หนึ่งในทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารที่ได้รับความนิยม และมักถูกนำมาใช้ คือ ทฤษฎีกระบวนการสื่อสาร SMCR ของ David K. Berlo (1960) ซึ่งสามารถอธิบายองค์ประกอบพื้นฐานของกระบวนการสื่อสารด้วย 4 ปัจจัย ตามแบบจำลองดังนี้

Berlos's SMCR Model of communication

ภาพที่ 2.2 แบบจำลองทฤษฎีกระบวนการสื่อสาร SMCR

ที่มา <https://www.communicationtheory.org/berlos-smcr-model-of-communication/>

จากแบบจำลองข้างต้นนั้น สามารถอธิบายกระบวนการในการสื่อสารได้ตามด้านล่าง ดังนี้

1. ผู้ส่งสาร (Source) หมายถึง บุคคลที่ส่งข้อมูลหรือถ่ายเรื่องราวไปยังผู้อื่น และมีความสามารถในการเข้ารหัส (Encode) ซึ่งรูปแบบของสารที่ส่งนั้นอาจเป็นในรูปแบบวัจนภาษา เช่น การพูด หรือรูปแบบอวัจนภาษา เช่น การแสดงท่าทาง ความรู้สึก โดยการจะสื่อสารให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ส่งสารอาจมีคุณลักษณะ ดังนี้

1.1 มีทักษะในการสื่อสาร คือ มีความสามารถหรือมีความเชี่ยวชาญในการเข้ารหัส และถ่ายทอดสารที่จะส่งไปยังผู้รับสาร

1.2 มีความรู้ คือ มีความรู้ในเรื่องของข้อมูลหรือเรื่องราวที่ส่งสาร เช่น พระสงฆ์ ก็จะมีความรู้ในเรื่องคำสอนของพระพุทธเจ้าหรือธรรมะ ความรู้ในเรื่องพระวินัย เป็นต้น

1.3 ทศนคติ คือ ผลของความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก ที่ผสมผสานกัน มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นในแง่ดีหรือไม่ดีก็ได้

1.4 ระบบสังคมและวัฒนธรรม คือ ระบบสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งในแต่ละพื้นที่นั้น ๆ จะมีความเชื่อ แนวคิด ค่านิยม กฎ และระเบียบ ที่ยึดถือตามในแต่ละพื้นที่

2. สาร (Message) หมายถึง เนื้อหาหรือสาระที่ผู้ส่งสารแสดงออกมา เพื่อให้เกิดการรับรู้ไปยังผู้รับสาร ประกอบไปด้วยเนื้อหาของสาร (Message Content) การจัดข้อความ (Message Treatment) และข้อความหรือสื่อที่ใช้ในการส่งสาร เรียกว่า รหัสของสาร (Message Code) ซึ่งประกอบไปด้วย รหัสแบบใช้คำพูด กับ รหัสแบบไม่ใช้คำพูด

3. ช่องทางในการส่งสาร (Channel) หมายถึง ช่องทางในการส่งสารโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 คือ การได้ยิน การมองเห็น (Seeing) การสัมผัส (Touch) การได้กลิ่น (Smelling) และการได้ลิ้มรส (Tasting) หรือตัวกลางในการส่งสาร ซึ่งปัจจุบันตัวกลางในการส่งสารนั้น ยังแบ่งได้เป็น 2 ประเภทหลักๆ ได้แก่

3.1 การสื่อสารช่องทางเดียว (One-way Communication)

เป็นรูปแบบการสื่อสารที่ผู้ส่งสารเป็นฝ่ายส่งสารผู้เดียว โดยผู้รับสารนั้นไม่สามารถตอบโต้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ เช่น โทรทัศน์ หนังสือ เป็นต้น

3.2 การสื่อสารสองช่องทาง (Two-way Communication)

เนื่องจากปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น ทำให้เกิดช่องทางการสื่อสารเป็นรูปแบบที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถตอบโต้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้ผ่านช่องทาง เช่น Facebook , Twitter, TikTok เป็นต้น โดยมีรูปแบบการสื่อสารดังนี้

ภาพที่ 2.3 การสื่อสารสองช่องทาง

4. ผู้รับสาร (Receiver) หมายถึง บุคคลที่รับข้อมูลหรือเรื่องราวจากผู้ส่งสาร ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสุดท้ายในการสื่อสาร โดยถ้าผู้รับสาร มีทักษะในการรับสาร มีความสามารถในการถอดรหัส (Decode) เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ที่สอดคล้องตรงหรือเช่นเดียวกับผู้ส่งสาร ตามที่กล่าวไปก่อนหน้านี้นั้น การสื่อสารก็จะประสบความสำเร็จ

2.4 หลักแนวคิดบทบาทและสถานภาพ

2.4.1 ความหมายบทบาท

บทบาท (Role) ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 คือ การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ บทบาทยังหมายถึงเมื่อบุคคลมีสถานภาพหรือหน้าที่ตามสังคมนั้น ๆ กำหนด จึงยอมทำตามและรับผิดชอบตามบทบาทที่ได้รับ (งามพิศ สัตย์สงวน หน้า 101, 2532 อ้างถึงใน สุภาพร ธนะ

ชานันท์ และคณะ, 2551) บทบาท ยังคงคือพฤติกรรมที่คนอื่นคาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าจะต้องปฏิบัติตัวเช่นไร เช่น บทบาทของอาจารย์ บทบาทของแพทย์ และบทบาทของพระสงฆ์ เป็นต้น

2.4.2 ทฤษฎีบทบาท

คนแต่ละคนในสังคมนั้นล้วนมีบทบาทที่ต่างกันออกไป ที่สำคัญสังคมยังได้กำหนดบทบาทเพื่อแต่ละคนได้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับโครงสร้างที่ทางสังคมวางไว้ จากทฤษฎีบทบาทของ Broom และ Selznick (1973) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญไว้ดังนี้

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual Role) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมายังจริง
2. บทบาทที่สังคมหรือผู้อื่นคาดหวัง หมายถึง บทบาทที่กำหนดไว้ตามความคาดหวังของผู้อื่น และคนในสังคมคิดว่าผู้มีสถานภาพตามบทบาทที่ได้รับนั้นควรเป็น
3. บทบาทตามที่กำหนดไว้ (Prescription Role) หมายถึง บทบาทตามกรอบระเบียบ รวมถึงข้อกำหนด โดยส่วนใหญ่มักมีความชัดเจน เป็นลายลักษณ์อักษร บุคคลใดที่ได้รับบทบาทรูปแบบนี้จำเป็นต้องปฏิบัติตาม

นอกจากนี้ทฤษฎีบทบาทของ Cohen ยังกล่าวว่า บทบาท คือสิ่งที่สังคมได้กำหนดให้เราทำหน้าที่ตามหรือเรียกได้ว่าบทบาทที่ถูกกำหนด ซึ่งในบางบุคคลก็อาจไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง และการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทที่กำหนดไว้นั้น ก็อาจมีเหตุมาจาก ขาดความเข้าใจในเรื่องบทบาท ความไม่เห็นด้วยกับบทบาทที่ได้รับ และบุคคลนั้นไม่สามารถแสดงบทบาทที่ได้รับอย่างเต็มที่

จากที่กล่าวมาด้านบนนั้น บทบาทเองยังควบคู่มาพร้อมกับสถานภาพ ดังนั้นในเมื่อแต่ละบุคคลได้สถานภาพมาแล้วนั้น ย่อมได้บทบาทหรือ หน้าที่ ประจำสถานภาพหรือตำแหน่งมาด้วย (พัทยา สายหู, 2540 อ้างถึงใน อ้อมใจ วงษ์มณฑา, 2555)

2.4.3 บทบาทและสถานภาพพระสงฆ์

การจะเข้ามาเป็นพระสงฆ์ได้นั้น ต้องผ่านการบวช หรือ บรรพชา ซึ่งหมายถึงการละทิ้งจากชีวิตฆราวาสซึ่งมีหลักปฏิบัติดังนี้

1. การสละสมบัติ หมายถึง การไม่ดำรงเลี้ยงชีวิตด้วยตัวเอง แต่ต้องอาศัยการอุปถัมภ์จากฆราวาส
2. การสละวงศ์ญาติ หมายถึง ไม่มีความอาลัยในหมู่ญาติ เช่น พ่อ แม่ ลูก คู่ครอง

3. การละเลิกนุ่งห่มแบบฆราวาส หมายถึง ไม่มุ่งการแต่งกายที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความงาม หรือความสบาย ซึ่งพระสงฆ์ต้องนุ่งห่มด้วยจีวร

4. เลิกละการกินแบบฆราวาส หมายถึง การฉันอาหารตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ไม่ฉันอาหารตอนหลังเที่ยง กินเพื่ออยู่ ไม่ใช่กินเพื่อความอร่อย

5. เลิกละการใช้สอยแบบฆราวาส หมายถึง อยู่เพื่อสำรวม ไม่ใช่ใช้สิ่งของเพื่อความสนุกสนาน ตามใจตัวเอง

6. เลิกละอาการ กิริยา วาจา แบบฆราวาส หมายถึง ต้องมีสติ สำรวมและมีอาการ กิริยา วาจาเหมือนสมณะ ละทิ้งอาการ กิริยา วาจา แบบฆราวาส ที่ไม่มีความสำรวม และยังมีตัณหาในจิตใจ

7. เลิกละความรู้สึกรักใคร่แบบฆราวาส หมายถึง การเลิกคิดในเรื่องความรัก ความหลง เรื่องในกาม ไม่ควรปล่อยจิตใจไปกิเลสต่าง ๆ

จะเห็นได้ว่าพระสงฆ์นั้น มีข้อละทิ้งในการใช้ชีวิตแบบฆราวาสมากมาย และที่สำคัญยังต้องปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการได้รับความนับถือจากฆราวาส และด้วยความที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้น พระสงฆ์อยู่กับประเทศไทยมาอย่างช้านาน และในเรื่องของบทบาท พระสงฆ์เองก็มีบทบาทที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการเผยแผ่พุทธศาสนา รวมถึงให้คำสั่งสอนแก่ฆราวาส

ส่วนในเรื่องสถานภาพของพระสงฆ์นั้น มีเรื่องสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

1. สถานภาพทางสังคม หรือบทบาททางสังคม พระสงฆ์ ถือว่ามีสถานภาพที่สูงกว่าฆราวาส พระสงฆ์มีหน้าที่ต้องศึกษาและปฏิบัติธรรม ตามหลักคำสอนพุทธศาสนา เพื่อให้สมกับการได้รับความเคารพ นับถือจากฆราวาส

2. แนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิต พระสงฆ์นั้นเป็นผู้ละทิ้งจากการใช้ชีวิตทางฆราวาส ไม่สามารถอาศัยอยู่ในบ้านที่เคยอยู่ได้ ไม่สามารถมีคู่ครองเรือน ไม่สามารถประกอบอาชีพเพื่อหารายได้หรือทรัพย์สินสมบัติเพื่อหาเลี้ยงตัวเอง การดำเนินชีวิตนั้น ต้องอาศัยฆราวาสในการดำรงชีวิต

3. การปฏิบัติตน พระสงฆ์มีหลักในการปฏิบัติตนที่ระบุไว้ในพระวินัยอย่างชัดเจน และต้องถือศีล(ข้อห้าม) ทั้งสิ้น 227 ข้อ

2.4.4 บทบาทฆราวาสต่อพระสงฆ์

ในฐานะฆราวาส ผู้นับถือศาสนาพุทธนั้น ก็มีหลักคำสอนในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ที่ชื่อว่าทิสทั้ง 6 โดยหมายถึง 6 ส่วนรอบตัวเราเปรียบเป็นทิสต่าง ๆ โดยทิสที่

เกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์นั้น คือ ทิศเบื้องบน ซึ่งพระพุทธเจ้าได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติตนต่อพระสงฆ์ไว้ด้วยกัน 5 ประการ ได้แก่

1. ปฏิบัติต่อพระสงฆ์ด้วยจิตเมตตา
2. พுகกับพระสงฆ์ด้วยจิตเมตตา
3. คิดต่อพระสงฆ์ด้วยจิตเมตตา
4. ให้การต้อนรับพระสงฆ์

5. ถวายทาน คือ การถวายทานเป็นหน้าที่ของฆราวาสหรือคฤหัสถ์ เนื่องจากพระพุทธเจ้าเองทรงกำหนดไว้ในพระวินัยว่า พระสงฆ์ไม่สามารถประกอบอาชีพ ดำรงชีพเลี้ยงตัวเองได้ จึงต้องออกบิณฑบาตเพื่อรับการถวายทานจากฆราวาส ดังนั้นจะเห็นได้ว่า พระสงฆ์และฆราวาสล้วนต้องพึ่งพาอาศัยกัน และบทบาทของทั้งสองนั้น ล้วนมีความสอดคล้องกันนั่นเอง

2.5 ความหมายคำศัพท์พิเศษ

ความหมายของพระสงฆ์

พระสงฆ์ มีความหมายว่า สาวกของพระพุทธเจ้า มีความเลื่อมใส และปฏิบัติตนตามคำสอนของพระพุทธเจ้า

ความหมายของฆราวาส

ฆราวาส มีความหมายว่า ผู้ครองเรือน หรือผู้ที่ดำเนินชีวิตทางโลก อยู่แบบชาวบ้านทั่วไป ไม่ใช่ชนกษัตริย์หรือพระ มีความหมายเดียวกันกับ คฤหัสถ์ พระธรรมกิตติวงศ์, 2554

ความหมายของทิด

ทิด มีความหมายว่า ใช้เรียกนำหน้าชื่อผู้ที่สึกออกจากการเป็นพระ เช่น ทิดไพโรวัลย์, ทิดสมปอง เป็นต้น

ความหมายลาสิกขา

ลาสิกขา มีความหมายว่า การออกจากการเป็นนักบวชหรือพระ มีความหมายเดียวกันกับการสึก

ความหมายเฟซบุ๊กไลฟ์

เฟซบุ๊กไลฟ์ หรือ การถ่ายทอดสด Facebook live มีความหมายว่าเป็น โปรแกรมส่วนหนึ่งของเฟซบุ๊ก (Facebook) มีไว้สำหรับถ่ายทอดวิดีโอ พร้อมทั้งยังสามารถอ่านความคิดเห็น และตอบโต้กับคนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้

ความหมาย TikTok

TikTok หมายถึง เป็นแอปพลิเคชันจากประเทศจีน ซึ่งถือว่าเป็นแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ชนิดหนึ่ง โดยมีจุดเด่นคือ สามารถลงคลิปวิดีโอสั้นๆ ที่ประกอบด้วยภาพและเสียง ทั้งยังสามารถให้ผู้เข้ามาเข้าชมแสดงความคิดเห็นในคลิปวิดีโอที่เราลงได้

ความหมายครามา

ครามา หมายถึง คำแสดง ที่ใช้เรียกเหตุการณ์ความขัดแย้งบนโลกออนไลน์ อาจจะเป็นข่าวลือ ข่าวโกหก เรื่องที่กล่าวเกินจริง หรือเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจและได้มีการแสดงความคิดเห็นกันอย่างมากมาย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับ “คราว์การเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสาร จากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา : ไพรวลัย วรรณบุตร ” ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการสังเกต (Observation) แบบไม่มีส่วนร่วม(Non-Participant) และเก็บข้อมูลมารวบรวมเพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้เข้าใจตรงกันนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งและกำหนดหัวข้อแผนการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ไว้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.3 วิธีการเก็บข้อมูล
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) อย่าง เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นหลัก ซึ่งมีกลุ่มผู้ใช้งานอย่างหลากหลาย โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการให้ข้อมูลจากการสังเกตชาวเน็ตที่มีปฏิสัมพันธ์กับไพรวลัย วรรณบุตร เช่น แสดงความคิดเห็น (Comment) ภายในเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ของไพรวลัย วรรณบุตร รวมถึงชาวเน็ตที่แชร์การถ่ายทอดสด Facebook live จากเฟซบุ๊กแฟนเพจของไพรวลัย วรรณบุตร เพื่อไปโพสต์และแสดงความคิดเห็นในพื้นที่เฟซบุ๊กส่วนตัวของชาวเน็ตเอง อีกทั้งยังเก็บข้อมูลจากชาวเน็ตในพื้นที่สื่อสังคมออนไลน์ อย่าง Twitter และ TikTok มีปฏิสัมพันธ์กับไพรวลัย วรรณบุตร ประกอบด้วยเช่นกัน โดยแบ่งเป็นดังนี้

- ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (Facebook) 24 ท่าน
- ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ Twitter 2 ท่าน
- ผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ TikTok 9 ท่าน

3.2 ระเบียบวิธีวิจัย

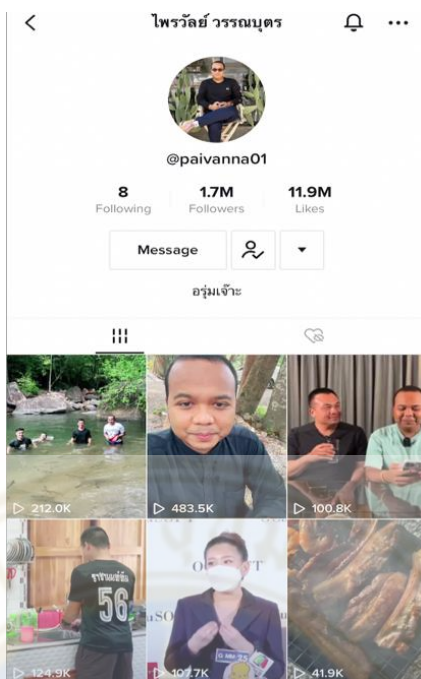
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูล จาก Platform อย่าง เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นหลัก เนื่องจากเป็นช่องทางการสื่อสารที่ไพรวัลย์ วรรณบุตรใช้ตั้งแต่มีสถานภาพเป็นพระสงฆ์ จนถึงปัจจุบันที่มีสถานภาพเป็นฆราวาส ผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลเนื้อหาจากการถ่ายทอดสด Facebook live และการลง Content ภายใน เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ไพรวัลย์ วรรณบุตร รวมถึงช่องทางการสื่อสารอย่าง Twitter และ TikTok ที่ไพรวัลย์ วรรณบุตรมักใช้ในช่วงที่เป็นฆราวาสเท่านั้น โดยระยะเวลาที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูลแบ่งเป็น 2 ช่วง ดังต่อไปนี้

3.2.1 ช่วงเป็นพระสงฆ์ ใช้ชื่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ว่า พระมหาไพรวัลย์ วรรณโม จำนวน 3 เนื้อหา โดยเลือกจากเนื้อหาที่ได้รับความนิยม และตัวผู้วิจัยสนใจ

3.2.2 ช่วงเป็นฆราวาส อดีตพระมหาไพรวัลย์ ได้มีการเปลี่ยนชื่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ถอดสมณศักดิ์จากเดิมเปลี่ยนมาเป็น ไพรวัลย์ วรรณบุตร ตั้งแต่เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 แต่อย่างไรก็ตามได้ทำการได้ลาสิกขาจากพระสงฆ์และเปลี่ยนสถานภาพเป็นฆราวาส เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ดังนั้นผู้วิจัยจะเก็บเนื้อหาตั้งแต่วันลาสิกขา เป็นจำนวน 4 เนื้อหา ถัดมาคือช่องทางสำหรับ Twitter ที่ใช้ชื่อว่า ไพรวัลย์ (@phirwaly3) 1 เนื้อหา และช่องทาง TikTok ที่ใช้ชื่อว่า ไพรวัลย์ วรรณบุตร (@paivanna01) 3 เนื้อหา โดยเป็นเนื้อหาที่ตัวผู้วิจัยสนใจ

ภาพที่ 3.1 รูป Twitter ของไพรวัลย์ วรรณบุตร

ภาพที่ 3.2 รูปTikTok ของไพรวัดย์ วรรณบุตร

3.3 วิธีการเก็บข้อมูล

คำถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อเข้าถึงทัศนคติและมุมมองของชาวเน็ตที่มีต่อ “คราม่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา : ไพรวัดย์ วรรณบุตร” การตั้งคำถามแบบเฉพาะเจาะจงนั้นจึงอาจไม่เหมาะสมเนื่องจากเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและตัวผู้ที่เป็นกรณีศึกษาเคยมีสถานภาพและบทบาทเป็นพระสงฆ์ ในประเทศที่ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ และมีพระสงฆ์เป็นผู้เผยแพร่ศาสนาต่อฆราวาส และฆราวาสนั้นถือว่ามีสถานภาพและบทบาทที่รองลงมา ดังนั้นการที่จะแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์พระสงฆ์นั้นเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงคิดว่าการตั้งคำถามอาจทำให้ไม่ได้ข้อมูลอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงไม่มีคำถามที่ลงรายละเอียดและระบุอย่างเฉพาะเจาะจง

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง คราม่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา : ไพรวัดย์ วรรณบุตร ในครั้งนี้นั้น ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลประกอบไปด้วย 2 แหล่ง คือ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

จากการสังเกต (Observation) ผู้วิจัยใช้การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant) โดยจะมีเพียงการรับชม และเก็บรวบรวมข้อมูลมาจัดบันทึกลงในตารางเก็บข้อมูลตามรูปแบบที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ศึกษาข้อมูลประวัติของไพรวัลย์ วรรณบุตร ตั้งแต่ในช่วงที่มีสถานภาพเป็นพระสงฆ์ จนถึงปัจจุบันที่มีสถานภาพเป็นฆราวาส ผ่านทางบทความ หนังสือพิมพ์ บทสัมภาษณ์ทางอินเทอร์เน็ต รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการสื่อสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทและสถานภาพของคนทั่วไป รวมถึงบทบาทและสถานภาพของพระสงฆ์

การวิจัยในครั้งนี้มีเพื่อให้เห็นทัศนคติและมุมมองของประชาชนทั่วไป ที่มีต่ออดีตพระอย่าง ไพรวัลย์ วรรณบุตร เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าในช่วงที่มีสถานภาพเป็นพระสงฆ์นั้น ไพรวัลย์ วรรณบุตร ได้รับความนิยมาจากประชาชนและชาวเน็ตเป็นอย่างมาก ทำให้การเข้าถึงธรรมะหรือการเข้าถึงเทศน์เป็นเรื่องง่าย โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ คือ เฟซบุ๊ก (Facebook) ที่เป็นช่องทางที่ได้รับความนิยมจากประชาชน รวมถึงเนื้อหาการเทศน์นั้นมีความทันสมัยและปรับเข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน กอปรกับมีการใช้ศัพท์ที่ได้รับความนิยมมาใช้ด้วย ซึ่งในที่นี่ผู้วิจัยมองว่าการเทศน์นั้นถือเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่ง ซึ่งหลังจากที่ได้ทำการลาสิกขากลายเป็นฆราวาสแล้วนั้นก็ได้เพิ่มช่องทางในการส่งสารมากขึ้น โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมอย่าง Twitter และ TikTok ร่วมด้วย แต่กลับได้รับความนิยมลดลง ทั้งที่พฤติกรรมของไพรวัลย์ วรรณบุตรนั้น ได้ปฏิบัติตัวตามแบบประชาชนคนธรรมดาเสียด้วยซ้ำ และที่สำคัญไม่ได้ปฏิบัติตัวหรือกระทำการที่ผิดกฎหมายแต่อย่างใด แต่กลับได้รับคำติเตียนและวิจารณ์จากคนทั่วไปประหนึ่งผู้กระทำความผิดอย่างใหญ่หลวง เรียกได้ว่าเกิดคราฆ่าใหญ่โตบนโลกอินเทอร์เน็ต ดังนั้นผู้วิจัยจึงอยากศึกษาว่าการที่สถานภาพของผู้ส่งสารเปลี่ยนไป รวมถึงสารที่ส่งออกมาเปลี่ยนไปด้วยนั้นมันมีผลต่อทัศนคติและความคิดของผู้รับสารหรือไม่ รวมถึงมีผลต่อความนิยมของประชาชนด้วยหรือไม่

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับแผนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมโดยการสังเกตความคิดเห็น (Comment) และแชร์การถ่ายทอดสด Facebook live จากเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ของไพรวัลย์ วรรณบุตร เพื่อมาโพสต์แสดงความคิดเห็นในในเฟซบุ๊กของชาว

เน็ต, ความคิดเห็นใน Twitter, และ TikTok ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์และประมวลผลโดยจะดำเนินการรวบรวมการตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

วิเคราะห์ส่วนประกอบ

เป็นการนำส่วนประกอบของข้อมูลที่เก็บมาได้ตั้งแต่สถานภาพของผู้ส่งสารจากเดิมเป็นพระสงฆ์และเปลี่ยนมาเป็นฆราวาส มีหัวข้อสารอย่างไร สารที่ส่งออกมามีเนื้อหาใดเป็นหลัก ช่องทางในการสื่อสาร รวมถึงการแสดงความคิดเห็นของผู้รับสาร มาใส่ตาราง และนำมาเปรียบเทียบระหว่างในช่วงที่เป็นพระสงฆ์ (ก่อนสึก)กับช่วงที่เป็นฆราวาส (หลังสึก) โดยตารางจะอยู่ในหน้าถัดไป

ตารางที่ 3.1 ตารางการเก็บรวบรวมข้อมูลของกระบวนการส่งสารของ Facebook และ TikTok

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม

ตารางที่ 3.2 ตารางการเก็บรวบรวมข้อมูลของกระบวนการส่งสารของ Twitter

วันที่ เผยแพร่	เนื้อหาการส่งสาร	ฉาก & สภาพแวดล้อม

เมื่อระบุข้อมูลลงในตารางตามด้านบนแล้วนั้น ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวล พร้อมทั้งสรุปจากข้อมูลที่เก็บได้ เพื่อดูว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร และมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร

การวิเคราะห์เพื่อตอบคำถาม

ในเรื่องของบทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารที่เปลี่ยนไปนั้น มีผลต่อการส่งสารและการรับสารหรือไม่ จากเดิมที่มีสถานภาพและบทบาทเป็นพระสงฆ์ หรือเรียกว่าอยู่ภายใต้ชายผ้าเหลืองนั้น ได้รับความนิยมนับ รวมถึงเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนและชาวเน็ตจนถึงกระทั่งในช่วงที่ทำการไลฟ์เคยมียอดผู้ชมสูงสุดถึง 2 แสนคน เลยทีเดียว และยังสามารถหารายได้จากการเป็นพระสงฆ์ได้ แต่เมื่อวันหนึ่งนั้นบทบาทและสถานภาพได้เปลี่ยนไปจากการที่มาเป็นฆราวาสกลับได้รับความนิยมนลดลงและได้รับความวิจารณ์ พร้อมเสียงติเตียนจนถึงขั้นเป็นดราม่า นำมาสู่การวิเคราะห์ตามคำถามและวัตถุประสงค์ว่า อะไรคือ สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดดราม่า การสื่อสารที่เปลี่ยนไป การเปลี่ยนบทบาทและสถานภาพของผู้ส่งสารนั้นมีผลหรือไม่อย่างไร

การเชื่อมโยงข้อมูลกับทฤษฎี

ในงานวิจัยชิ้นนี้นั้น ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีหลักทั้งสิ้น 2 ทฤษฎีเพื่อมาเชื่อมโยงกับข้อมูลที่รวบรวมมาได้โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทฤษฎีการสื่อสาร

ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ กระบวนการสื่อสาร SMCR ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาเชื่อมโยงและอธิบายกับงานในครั้งนี้ดังต่อไปนี้

ผู้ส่งสาร (Source) วิเคราะห์ในส่วนของทักษะในการสื่อสาร

-ความรู้ในเรื่องที่สื่อสาร เช่น ในช่วงที่เป็นพระสงฆ์มักเทศน์ในเรื่องใดสะท้อนความเชี่ยวชาญและความเข้าใจในเรื่องใดเป็นพิเศษ

-สถานภาพทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นที่เข้าใจตรงกันว่าประเทศไทยนั้นเป็นเมืองพุทธที่นับถือศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ดังนั้น ในช่วงที่มีสถานภาพเป็นพระสงฆ์ ใช้สมณะศักดิ์ว่าพระมหาไพโรวธย์ วรคุณ โถ ถือเป็นบทบาทหนึ่งที่มีสถานภาพสูงกว่าประชาชนหรือฆราวาส ที่สำคัญในสถานภาพและบทบาทนี้นั้นมีกฎระเบียบในการปฏิบัติตนหรือเรียกว่าศีล เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตจึงส่งผลต่อตัวผู้ส่งสารเช่นกัน แต่หลังจากที่ได้ทำการลาสิกขาจากการเป็นพระสงฆ์ผู้ส่งสารก็ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักของพระสงฆ์อีกต่อไป

สาร (Message) วิเคราะห์ในเรื่องของสารที่ส่งมีเนื้อหาอะไรบ้าง เช่น

-ช่วงที่เป็นพระสงฆ์ที่มีหน้าที่ต้องเผยแผ่พุทธศาสนา รวมถึงคำสั่งสอนให้แก่ฆราวาส ดังนั้นสารที่เผยแผ่จะต้องเกี่ยวกับธรรมะเป็นหลัก แต่ในบางครั้งกลับส่งสารที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับทางโลก และบุคคลที่ได้รับความนิยมนับในหมู่ฆราวาส เช่น คำแสดง หรือคำสรวล

ต่างๆ ทำให้สารที่ทำการส่งสารออกมานั้นไม่ตรงกับสถานภาพและบทบาทของตนเอง และสารในแต่ละช่องทางมีความแตกต่างกันอย่างไรเวลาเผยแพร่ การถ่ายทอดสด Facebook live พูดถึงเนื้อหาอะไรเป็นหลัก หรือช่วงที่ใช้ Twitter และ TikTok สื่อสารเรื่องอะไรเป็นหลัก

-ช่วงที่เป็นขรราวาส พูดเนื้อหาใดเป็นหลัก เนื่องจากการเป็นขรราวาสนั้นมีความเปิดกว้างในเรื่องของสารมากกว่าตอนเป็นพระสงฆ์ ขรราวาสสามารถพูดถึงเรื่องทางโลกได้อย่างอิสระเนื่องจากไม่มีกฎในการปฏิบัติ เช่น พูดในเรื่องของความรักหรือการมีคณรัก การเรียกรสรพนามของตัวผู้ส่งสารและผู้รับสารก็สามารถเรียกเปิดกว้างสามารถใช้คำศัพท์ที่นิยมตามยุคสมัย รวมถึงคำแสลง ยกเว้น การสื่อสารที่ผิดต่อหลักกฎหมาย

ช่องทางในการส่งสาร (Channel) คุยเกี่ยวกับช่องทางที่ใช้ในการส่งสาร เนื่องจากในแต่ละ Platform มีรูปแบบ วิธีการส่งสารและข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป เช่น

-เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ช่องทางหลักที่ไพรวัลย์ วรรณบุตรใช้ สามารถส่งสารได้จากการเขียนเรื่องราวหรือเรียกว่าการเขียนโพสต์ สามารถแสดงรูปภาพ รวมถึงสามารถทำการถ่ายทอดสด Facebook live เป็นรูปแบบวิดีโอพร้อมภาพและเสียงได้

- Twitter ที่มีวิธีการส่งสารคือเน้นการเขียนข้อความเป็นหลัก โดยแต่ละข้อความนั้นจะถูกจำกัดไว้ไม่เกิน 140 ตัวอักษร โดยสามารถแสดงรูปภาพได้เช่นกัน และช่องทางสุดท้าย อย่าง

-TikTok ที่มีวิธีการส่งสารรูปแบบวิดีโอพร้อมภาพและเสียงได้ความยาวสูงสุด 3 นาที

ซึ่งทั้ง 3 ช่องทางนั้นเป็นช่องทางที่สามารถใช้การสื่อสารแบบสองช่องทาง (Two-way Communication) ที่มีรูปแบบผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถตอบโต้ได้

ผู้รับสาร (Receiver) วิเคราะห์ถึงผู้รับสารว่าทักษะในการรับสารหรือเข้าใจในสารที่ตัวผู้ส่งสารส่งหรือไม่ ตัวอย่างเช่น

-ผู้รับสารมีความรู้และความเข้าใจตรงกันกับผู้รับสารหรือไม่ เข้าใจสารที่สื่อมาอย่างถูกต้อง เนื่องจากในบางครั้งด้วยความเข้าใจที่มีไม่ตรงกัน อาจทำให้ผู้รับสารตีความหรือเข้าใจสารที่ผู้ส่งสารสื่อออกมาไม่ตรงกัน

-ทัศนคติของผู้รับสารเป็นเช่นไร เนื่องจากการแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องที่ขึ้นอยู่กับปัจเจกบุคคลว่าจะมีทัศนคติต่อผู้ส่งสารเป็นอย่างไร โดยจะเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นภายในการถ่ายทอดสด Facebook live รวมถึงการแชร์ความคิดเห็นของตนเองผ่านโพสต์ และการแสดงความคิดเห็นใน Twitter และ TikTok

หลักแนวคิดบทบาทและสถานภาพ

คนในสังคมล้วนมีบทบาทที่กำหนดไว้ ตามสังคมที่อยู่ ซึ่งในกรณีของไพรวัลย์ วรรณบุตรก็มีบทบาทที่แตกต่างกัน 2 บทบาท คือ พระสงฆ์และฆราวาส ซึ่งผู้วิจัยจะนำทฤษฎีแนวคิดของบทบาทและสถานภาพมาวิเคราะห์เข้ากับข้อมูลที่จะเก็บได้ดังนี้

- บทบาทที่ทั้งบทบาทที่ปฏิบัติจริง (Actual Role) จึงจะนำมาวิเคราะห์ว่าบทบาทที่ไพรวัลย์ วรรณบุตรเป็นและปฏิบัตินั้นมีรูปแบบอย่างไร อย่างในช่วงที่เป็นพระสงฆ์ก็สามารถนำแนวคิดเรื่องบทบาทและสถานภาพของพระสงฆ์ มาช่วยร่วมวิเคราะห์ได้ โดยการมีสมณะศักดิ์เป็นพระมหาไพรวัลย์ วรรณโณ สามารถปฏิบัติตามบทบาทและสถานภาพหรือไม่อย่างไรซึ่งพระสงฆ์ก็มีหลักในการปฏิบัติตามบทบาทเป็นข้อกำหนด

- บทบาทจากที่สังคมหรือผู้อื่นคาดหวัง (Expected Role) ว่าต้องปฏิบัติตัวอย่างไร จะเห็นว่าพุทธศาสนิกชนบางกลุ่มก็คาดหวังในเรื่องบทบาทและสถานภาพในการเป็นพระสงฆ์แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับการได้รับรู้หรือความเข้าใจรวมถึงข้อมูลจากประสบการณ์ที่เคยพบเจอ

- บทบาทตามที่กำหนดไว้ (Prescription Role) สามารถใช้บทบาทและสถานภาพของพระสงฆ์มาวิเคราะห์ร่วมกันได้ เนื่องจากมีข้อกำหนดในการปฏิบัติตนที่ระบุในพระวินัยไว้อย่างชัดเจน

ความเสี่ยงในแผนการเก็บ-วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีการเก็บข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นของชาวนีต ผ่าน Platform อย่าง Facebook ซึ่งมีปุ่มการทำงานหรือฟังก์ชันที่สามารถแก้ไขความคิดเห็น และสามารถลบความคิดเห็นที่แสดงออกมาได้ จึงอาจทำให้ข้อมูลบางส่วนสูญหาย ขาดหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลง ในภายหลัง อีกทั้งข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นยังปรากฏชื่อของผู้แสดงความคิดเห็น เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งจากการนำข้อมูลของผู้แสดงความคิดเห็นมาเปิดเผย ผู้วิจัยจะสงวนชื่อหรือใช้นามสมมติในการเปิดเผยข้อมูลจากการที่เก็บข้อมูลมาได้

แผนสำรองในการเก็บข้อมูล

จากที่กล่าวถึงความเสี่ยงในการเก็บข้อมูลไปแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงมีแผนสำรองในการเก็บข้อมูล คือ เมื่อเจอข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นที่ต้องการ อาจมีการบันทึกภาพไว้หรือการจับภาพหน้าจอ (Screen Capture) เพื่อให้ข้อมูลมีความครบถ้วน และจากที่กล่าวไปแล้วนั้นในเรื่องของการป้องกันความขัดแย้งและเป็นการไม่ละเมิดสิทธิ์ในการเผยแพร่ความคิดเห็นของผู้อื่นโดยไม่ได้รับการอนุญาต ผู้วิจัยจะสงวนชื่อหรือใช้นามสมมติในการเปิดเผยข้อมูลจากการที่เก็บข้อมูลมาได้นั้นเอง

บทที่ 4

ผลการวิจัย และการอภิปรายผล

4.1 กระบวนการเก็บข้อมูล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านวิธีการสังเกต (Observation) แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเนื้อหาสาระจากการส่งสาร ผ่าน 3 Platform คือ เฟซบุ๊ก(Facebook) ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ(Facebook Fanpage) ไรวัลย์ วรรณบุตร Twitter และ Tik Tok รวมถึงรวบรวมความคิดเห็นของชาวนีตที่แสดงต่อเนื้อหาสาระหรือ Content ซึ่งผู้วิจัยได้พบความท้าทาย อุปสรรค ความสำเร็จ ความล้มเหลวจากการเก็บข้อมูล และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งเป็นหัวข้อ อีกทั้งยังสามารถรวบรวม สรุปเป็นแนวคิดสำคัญได้ดังนี้

4.1.1 ความท้าทายในการเก็บข้อมูล

สำหรับการเก็บข้อมูลจากการสังเกตนั้น เนื่องจากบรรดาชาวนีตที่แสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาสาระ หรือ Content ของ ไรวัลย์ วรรณบุตร ค่อนข้างมีจำนวนมาก เพื่อเป็นการให้ได้ข้อมูลแบบทุกคนมีสิทธิ์ถูกคัดเลือกเท่ากันหมด ผู้วิจัยจึงต้องทำการตรวจสอบว่าในบางความคิดเห็นที่เห็นนั้นอาจเป็นของคนที่รู้จักหรือไม่ และในอีกแง่หนึ่งชาวนีตบางคนเข้ามาแสดงความคิดเห็นนั้น ก็อาจไม่ได้ใช้ชื่อจริงและ ตัวตนจริงๆ หรือเรียกว่า เป็นพวก “อวดตาร” ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นการปกปิดตัวตนในการแสดงความคิดเห็น เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถทราบได้เลยว่า ผู้ที่แสดงความคิดเห็นนั้นคือใคร เพศใด อายุเท่าไร จึงถือว่าเป็นความท้าทายอย่างยิ่ง

4.1.2 อุปสรรคในการเก็บข้อมูล

อุปสรรคที่ตัวผู้วิจัยพบเจอนั้น คือ ความสับสนที่คาดเคลื่อนเล็กน้อยของตัวผู้วิจัย ของความหมายคำว่า “บทบาท” กับ “สถานภาพ” เนื่องจากผู้วิจัยเองมีการหิบบกทฤษฎีในเรื่องของ บทบาทเข้ามาร่วมวิเคราะห์ในส่วนของคุณสมบัติที่เก็บรวบรวมมา ทำให้ใช้ระยะเวลาในการตกผลึกค่อนข้างนาน แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจมากขึ้นเรียบร้อยแล้ว

อุปสรรคอีกอย่าง คือ เมื่อทำการเก็บข้อมูลในส่วนของคนเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่อเนื้อหาสาระ หรือContent ในพื้นที่เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ของ ไรวัลย์ วรรณบุตร นั้น กลับพบว่า ไรวัลย์มักมีพฤติกรรมในการลบความคิดเห็นที่ตนเองไม่ถูกใจออก และ ใน

บางครั้งก็ทำการ Block คนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นที่ตนเองไม่ถูกใจเช่นกัน จึงทำให้ต้องใช้เวลาในการหาความคิดเห็นเป็นเวลานานกว่าที่คาดไว้ เนื่องจากผู้วิจัยอยากนำเสนอความคิดเห็นหลากหลายแง่มุมมากกว่ามุมมองเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

4.1.3 ความสำเร็จ

ผู้วิจัยคิดว่าความสำเร็จมาจากทฤษฎีที่เลือกใช้ อย่าง กระบวนการสื่อสาร SMCR และ ทฤษฎีบทบาท ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลที่รวบรวมมาและสามารถตอบผลสรุปของวิจัยได้ รวมถึงผลของการวิจัยค่อนข้างตรงตามทฤษฎี รวมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตในส่วน ของชาวนเน็ตที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นค่อนข้างเป็นไปตามแผนที่วางไว้

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเก็บข้อมูลแบบสังเกต(Observation) แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยในส่วนเนื้อหาสาระหรือ Content ของไพรวัลย์ วรรณบุตร รวมถึงชาวนเน็ตที่แสดงความคิดเห็นในเนื้อหา ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) หรือแชร์เนื้อหาเพื่อนำไปโพสต์ และแสดงความคิดเห็นลงพื้นที่เฟซบุ๊กของชาวนเน็ตเอง จำนวน 24 คน ชาวนเน็ตที่แสดงความคิดเห็นผ่าน Twitter 2 คน และชาวนเน็ตที่แสดงความคิดเห็นใน TikTok 9 คน รวมทั้งหมด 35 คน ผู้วิจัยได้ทำการสรุป ประมวลผลการเก็บข้อมูล และสรุปเป็น 3 แนวคิดสำคัญ โดยมีรายละเอียดในหัวข้อถัดไป

4.3 แนวคิดสำคัญ

จากการเก็บข้อมูลแบบสังเกต(Observation) แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) ในส่วนของเนื้อหาสาระ หรือ Content ของไพรวัลย์ วรรณบุตร รวมถึงชาวนเน็ตที่แสดงความคิดเห็นผ่าน เฟซบุ๊ก (Facebook), Twitter และ TikTok นำมาสู่ผลสรุปในการวิจัยครั้งนี้ ว่าอะไรเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดคราเม่าจากการเปลี่ยนสถานภาพจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา ไพรวัลย์ วรรณบุตร ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดสำคัญจากการเก็บข้อมูลได้ดังนี้

4.3.1 การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงให้คนติดตามไพรวัลย์ วรรณบุตร

จากการเก็บข้อมูลจากการสังเกตความคิดเห็นของชาวนเน็ตพบว่าปัจจัยที่ทำให้ไพรวัลย์ วรรณบุตร มีชื่อเสียงโด่งดังเป็นที่รู้จักมากขึ้น จนทำให้จำนวนยอดกดถูกใจ (Like) ในเฟซบุ๊กแฟน

เพจ (Facebook Fanpage) เพิ่ม รวมถึงจำนวนผู้ติดตาม (Follower) ไพรวัลย์ วรรณบุตรนั้นเพิ่มขึ้น ด้วยมาจากการสื่อสารที่มีเนื้อหาถูกใจผู้คนหรือชาวเน็ต เนื่องจากในช่วงที่ยังเป็นพระสงฆ์และใช้นามฉายาว่า พระมหาไพรวัลย์ วรรณโณ ถือเป็นผู้ส่งสารที่มีความเชี่ยวชาญและความรู้ในเรื่องของ ธรรมะ คำสอนทางศาสนา ซึ่งได้ทำการเผยแพร่เนื้อหาหรือ Content ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เป็นภาษา ที่ใช้ในฆราวาสหรือศัพท์ที่ได้รับความนิยมในหมู่นักรุ่นใหม่ ที่แฝงไปด้วยความสนุกสนาน ตลก และยังหยิบยกเอาเรื่องราวใกล้ตัว หรือเป็นกระแสในสถานการณ์ปัจจุบันมาเผยแพร่ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ตัวไพรวัลย์เองก็มีการกำหนด Target ของผู้รับสารเป็นในส่วนของคนรุ่นใหม่ซึ่งเห็นได้จากหัวข้อ สาร ที่ใช้ศัพท์ที่ทันสมัย ดึงดูดความสนใจให้ชาวเน็ตอยากจะเข้ามาติดตาม รวมถึงสารที่ในหลายๆ ครั้งตัวของไพรวัลย์เองก็กล่าวอยู่เสมอว่าต้องการเน้นเผยแพร่ธรรมะเพื่อคนรุ่นใหม่ รวมถึงในการ ถ่ายทอดสด Facebook live ตัวไพรวัลย์เองก็มักจะพูดถึงจุดมุ่งหมายว่าอยากจะทำให้คนรุ่นใหม่หัน มาสนใจธรรมะมากขึ้น ซึ่งจุดนี้เองตัวไพรวัลย์ก็สามารถทำการชักจูงและเข้าถึง Target ได้จริง เห็น ได้จากผู้รับสารหรือชาวเน็ตต่างก็ชื่นชอบกับวิธีการส่งสาร และเนื้อหาสารหรือ Content พร้อมทั้งยัง รู้สึกว่าสามารถเข้าถึงธรรมะได้ง่ายขึ้นจริง เนื่องจากการใช้ Platform ที่คนส่วนใหญ่ใช้กันอยู่แล้ว นั่นเอง จึงทำให้ธรรมะไม่ใช่เรื่องไกลตัว และน่าเบื่ออีกต่อไป ซึ่งในแง่ของการสื่อสารถือว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากผู้ส่งสารกับผู้รับสารมีความเข้าใจตรงกันนั่นเอง โดยมีหลักฐาน สนับสนุนดังนี้

ช่วงเป็นพระสงฆ์

- Facebook

ตารางที่ 1 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร หัวข้อ ที่ 1 สร้อยทอง

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม
3/9/2564	ที่ 1 สร้อยทอง จะ มาร่วงเพราะเวทินี้ มันก็ไม่ได้อ	-มีการเล่นมุขแซว แบนด์ต่างๆที่เข้ามา แสดงความคิดเห็น มีการ โทรหาหนุ่ม กรรชัย ระหว่างการถ่ายทอดสด รวมถึง น้ำเน็กโทรเข้ามาระหว่างการถ่ายทอดสด มีการสอบถามพระทั้ง 2 รูปว่า พระกับ ฆราวาสสามารถเป็นเพื่อนกันได้ไหม ก็ ตอบว่าได้	ฉาก-ตู้หนังสือ แซมด้วยต้นไม้ สภาพแวดล้อม-มี บุคคลร่วมทำการ Live คือพระมหา สมปอง

ตารางที่ 1 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร หัวข้อ ที่ 1 สร้อยทอง (ต่อ)

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม
		<p>-พูดถึงกรณีถ้าคนคูทะเลาะกันทำอะไร พระไพรวัลย์ได้ตอบกรณีนี้ว่า “เรา อุตส่าห์ขำขนาดนี้แล้วเพื่ออะไร ขอมให้ คนด่าว่าผิดเสียสมณะรูป ไม่สำรวม แต่ เราอยากให้ทุกคนเอ็นเตอร์เทน”</p> <p>-ยกคำพูดว่า “ คนที่ตายไปแล้ว คนที่เรา รักไม่เคยจากเราไปไหน เขาแค่ย้ายไป จากที่ๆ เขาเคยอยู่ เพื่อที่จะมาอยู่ในใจเรา” เพื่อสอนชาวเน็ตในเรื่องของการปล่อย วาง</p>	

สรุปความคิดเห็นของผู้รับสาร

มักเป็นไปในแนวทางชื่นชมในตัวของพระมหาไพรวัลย์ วรรณโณ จากการเทศน์เป็น
การเผยแพร่ธรรมะที่มีความสนุกสนาน แต่ก็ยังแฝงไปด้วยสาระ รวมถึงการปรากฏตัวของพระมหา
สมปองซึ่งถือเป็นพระร่วมวัดที่มีสไตล์การเทศน์ที่มีความสนุกสนานเช่นกัน จึงทำให้
เกิดปรากฏการณ์ชาวเน็ต คนดั่งบนโลก Online คนดั่งบนสื่อ และแบรนด์สินค้าชื่อดังเข้ามารับชม
การถ่ายทอดสด Facebook live กว่า 2 แสนคน

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“คนดู 2 แสน เป็นสปอนเซอร์ไปแล้วแสนกว่า มาทุกเพจ ทุกรายการ ทุกบริษัทมา
หมัดคด #ใส่สบงแล้วทรงพลัง”

“ในที่สุดก็เจอชะதி ผู้ชายที่ตลก อารมณ์ดี คุยเก่ง ไม่พูดโกหก”

“คนไม่ยอมให้จับ พส. ยาวไปซะ”

“เอาจริงๆ ขอคนไม่เล่น รอวันที่พระพุทธศาสนาจะเข้าถึงคนง่ายๆ ได้มานานมากๆ แล้ว
ถ้าพระสงฆ์มีไว้เผยแพร่ศาสนา วิธีการเผยแพร่แบบใหม่ควรเป็นอะไรที่ทำได้ขอบคุณพระมากๆ นะ
คะ”

ตารางที่ 2 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร หัวข้อ ความในใจจากพส.

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม
29/10/2564	ความในใจจากพส. พว.	พูดถึงการทำหน้าที่ของพระให้ดีที่สุด ก่อนจะทำการสึก ขอบคุณแฟนคลับที่ทำให้ตัวเองเกิดปรากฏการณ์การ live คำศัพท์ที่ทุกคนนำไปพูดจนติดปาก เช่น “สภาพ อรุ่มเจ้าะ” (หัวเราะ) การมีชื่อเสียงก็เหมือนมีภาระ ไม่อยากให้คนกราบเพราะแค่อยู่ในผ้าเหลือง ถ้าเราชัดเจน อยู่ในบทบาทไหนคนก็ควรยอมรับ มีการยกเรื่องเล่า คำพูดที่ว่าสึกไปจะไม่นับถือ ก็คิดเสียว่าให้เลิกนับถือตั้งแต่วันนี้ ตั้งคำถามว่า “เป็นพระแล้วคุ้มค่า มีศีลเยอะจึงสูงส่งกว่าฆราวาสหรือ การเป็นฆราวาสไม่มีค่าหรือ คนเราควรเลือกบทบาทและหน้าที่เหมาะกับตัวเอง การเป็นพระแล้วต้องยอมต้องเจียบเรียกร้องความเป็นธรรมไม่ได้ ถ้าการที่เราเป็นพระแต่สำนักเรต่ำกว่าฆราวาส เราจะเป็นพระไปเพื่ออะไร” (ถอนหายใจนิดหน่อย) พูดถึงแม้ว่าถ้าเป็นฆราวาสก็สามารถดูแลแม่ แห่ หรือตะต้องตัวแม่ได้ “คืนสุดท้ายก่อนจะบวช (ร้องไห้) แม่เรียกมานอนด้วย และเป็นการกอดครั้งสุดท้าย เพราะถ้าบวชก็จะกอดไม่ได้”	ฉาก-มีต้นไม้, รูปปั้นพระสององค์ สภาพแวดล้อม- ในช่วงแรกทำการ Live คนเดียว ช่วงหลังมีพระมหาสมปองเข้ามาร่วม Live

สรุปความคิดเห็นของผู้รับสาร

ชาวนี้นั้นยังมีความชื่นชมและนับถือ รวมถึงมีการช่วยเขียนอธิบายหรือแก้ต่างให้พระ เนื่องจากในช่วงนั้น นอกจากจะมีการส่งสารว่าอยากจะทำการสึกไปดูแลมารดาที่กำลังป่วย แต่ยังมี

จุดประสงค์หลักในการสีก คือ การ Call Out เรื่องความไม่เป็นธรรมในระบบพระ แต่กลับได้รับการ บิดเบือนว่าที่สีกคือเกิดความไม่พอใจเนื่องจากรับไม่ได้ที่ถูกผู้คนวิจารณ์

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“เห็นลื่อนี่ลื่อนั้น เขียนเรื่องพส. จะสีก แต่ตัดมาแค่บางช่วงบางตอน ทำให้ความจริงถูก บิดเบือนไปหมด มาค่ะ จะสรุปให้ ไม่ได้จะสีกเพราะหมดกำลังใจที่โดนคำโดนวิจารณ์ ไม่ได้จะสีก เพราะเหตุผลว่าอยากกลับไปดูแลแม่ด้วย (เป็นแค่ส่วนหนึ่ง แต่ไม่ใช่ประเด็นหลัก) และที่ร้องไห้ก็ เพราะคิดถึงคำพูดของแม่แล้วมัน touch ใจเฉยๆ เหตุผลหลักที่ท่านจะสีก เอาแบบภาษาคนเลย คือ ท่านต้องการ Call out ถึงความไม่ชอบธรรมในระบบของสงฆ์ (การเมืองมีอยู่ทุกวงการในประเทศไทย) พระอาจารย์ของพส. คือคนที่เหมาะสมที่จะได้รับตำแหน่งทุกประการ แต่กลับไม่ได้รับ เนื่องจากมีกม.พรบ. ข้อหนึ่งว่า เจ้าอาวาสมีอำนาจเบ็ดเสร็จ 100% จะลงโทษกับพระลูกวัดอย่างไรก็ได้ เกินกว่าเหตุก็ไม่ใช่ไร ซึ่งพุดง่าย ๆ มันคือ เผด็จการเต็มรูปแบบ ออกมา Call out เพื่อแสดงอารยะ จัดขึ้นกับความบิดเบี้ยวของระบบ มีจุดยืนว่าจะไม่ยอมกับระบบที่ไม่เป็นธรรมตรงนี้ (การประกาศ ว่าสีก ก็คือการ Call out แบบหนึ่งนั่นแหละ ทำไมเราถึงต้องยอมให้ระบบที่ไม่เป็นธรรมมากดี?) ดังนั้นใครบอกว่าท่านอยากได้อำนาจ ย้อนกลับไปอ่านใหม่ ท่านเรียกร้องความเป็นธรรมให้แก่พระ อาจารย์ของท่าน และถ้าอยากได้อำนาจ จะสีกทำไมละ ต้องไปฟู่ต่อในวงการสิ

สำหรับคนไม่เห็นด้วย เราต้องช่วยกันเป็นกระบอกเสียงกับเรื่องนี้ เหมือนกับที่เรา ช่วยกัน Call out ประชาธิปไตย เพราะมันทำให้คนวงกว้างได้รับรู้ถึงปัญหานี้มากขึ้น ไม่ใช่มารังท่าน ไว้ว่าอย่าสีก เพียงเพราะอยากให้ท่านมาไลฟ์สด เพราะถึงยังไงความรู้ความสามารถมันก็อยู่กับตัว ท่าน ไม่ได้หายไปไหน สีกออกไปแล้วก็ยังมาแชร์ความคิดดีๆให้กับพวกเราได้อยู่ดี ในทางกลับกัน สีกออกไป อาจจะวิพากษ์วิจารณ์ประเด็นต่างๆในสังคมได้จิ้งกว่าเดิมด้วยซ้ำ เพราะไม่ต้องรักษา ภาพลักษณ์อะไรแล้ว แถมยังได้โอกาสกลับไปดูแลแม่ที่เป็นมะเร็งอีกด้วย (เพราะนี่อาจจะ เป็นโอกาสสุดท้ายในฐานะลูกคนหนึ่ง) เพราะส่วนตัวนี้นับถือพส. เพราะแก่นความเป็นตัวตนของท่าน จริงๆ และสิ่งที่ท่านสอน Apply to life ได้ทุกอย่าง เลยมาสรุปให้ เผื่อใครที่สงสัย หรือยังเข้าใจผิด กัน ”

“ถ้า พระอาจารย์ของท่าน ไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาสวัดสร้อยทอง พระ อาจารย์สีกเลยเจ้าค่ะ สีกอย่างที่ท่านพุดเลย โยมเห็นด้วยอย่างยิ่งเดินหน้าไม่ถอยหลัง พระอาจารย์จะ สามารถพุดอะไรๆ ได้อีกมากมายที่ตอนพระอาจารย์เป็นพระ พุดไม่ได้สักอย่างถูกกดดัน กดขี่ ข่ม เหนง จากสารพัดทิศทาง และ โยมเชื่อว่าชีวิตพระอาจารย์ในฐานะฆราวาส จะเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้า ร่ำรวย โด่งดัง และ มีชื่อเสียง ยิ่งกว่าตอนที่ เป็นพระอย่างแน่นอนที่สุด ชาวไทย และ ชาวโลกจะได้รับความจริงกันอีกหลากหลายแง่มุมที่ไม่เคยรู้มาก่อนในวงการของสงฆ์ #พระมหาไพโรวาลัย”

“ถึงจะลึก ผมก็นับถือท่านเหมือนเดิม คนเรานับถือกันที่ทัศนคติ”

“ท่านอยู่เพื่อให้คนพุทธยังศรัทธาเถอะค่ะ”

ตารางที่ 3 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร หัวข้อ นานาปัญหาธรรมในวันเสาร์

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม
6/11/2564	นานาปัญหาธรรม ในวันเสาร์	พูดถึงครามา Club House เขียยดคน อีสาน มีการสอนธรรมะว่า “ไม่มี ประโยชน์อะไร นี่มันศตวรรษที่ 21 ประเด็นการเขียยดภูมิภาคควรจะหมด ไป” อาตมาว่าเป็นจากค่านิยมที่ถูก ปลุกฝังมา แบบไม่โอเค...เราอยู่ด้วยกัน เป็นวัฒนธรรมร่วม ไม่มีวัฒนธรรมใด ด้อยไปกว่ากัน” (หน้าเรียบเฉย) “การเข้าใจธรรมชาติของคนแต่ละคน เป็นเรื่องสำคัญมาก...ธรรมชาติไม่ใช่ ทั้งหมด อย่างสอนธรรมะ ก็ไม่ใช่ว่าตรง ธรรมชาติทุกคน อาตมาสอนคนรุ่นใหม่ Gen ใหม่ เลยพูดเรื่องที่มีมันใกล้ตัว สนุก” (หัวเราะเล็กน้อย)	ฉาก-ตู้หนังสือแชม ด้วยต้นไม้ มีการ Tie in หนังสือของ ตัวเองที่เขียน ร่วมกับพระมหา สมปอง สภาพแวดล้อม-ทำ การ Live คนเดียว

สรุปความคิดเห็นของผู้รับสาร

ชาวเน็ตยังคงชื่นชอบธรรมะของ พระมหาไพรวัลย์ วรรณโณ ด้วยการใช้ภาษาที่เข้าใจ
ง่ายจับใจคนรุ่นใหม่ มีเนื้อหาที่หลากหลายแง่มุม และมองว่าได้ข้อคิดจากการได้รับฟังการเทศน์
หลายอย่าง

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“เวลาเครียดๆ นึกถึงธรรมะของพ. ส พ.ว ทำให้สบายใจยิ่งขึ้น”

“สู้ๆนะครับ ปัจจุบัน ผมไม่ได้นับถือศาสนาแล้ว แต่ยังศรัทธาพระอาจารย์อยู่ครับ”

“ใน Live ก็มีหลายหัวข้อ เค้า Move on ไปไหนต่อไหนแล้ว ก็ยังจะ โยงเรื่องงาน เรื่อง การเมือง #สภาพพพ”

“ฟังท่านพูดได้ข้อคิดดีๆ เยอะมากเลยครับ คลายเครียด ดีด้วยครับ สาธุ”

สรุปจากการวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลดังกล่าวที่ได้ทำการศึกษามานั้น จะเห็นได้ว่า กระบวนการสื่อสารที่เชื่อมโยงส่งผลต่อการให้ผู้คนติดตาม และผลถือว่าค่อนข้างมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้อย่างทฤษฎีกระบวนการสื่อสาร SMCR เนื่องจากผู้ส่งสารหรือ Sender คือ พระมหาไพรวัดย์ วรคุณ โณ มีความรู้และความเชี่ยวชาญในเรื่องที่น่าเสนออย่างธรรมชาติ ในส่วนของสารหรือ Message เริ่มตั้งแต่หัวข้อสารก็เป็นการตั้งขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจสำหรับคนรุ่นใหม่ ในส่วนของเนื้อหาที่นอกจากจะเป็นเรื่องของธรรมชาติที่ตัวเองถนัดแล้ว ยังมีการส่งสารในเนื้อหาที่เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นเหตุการณ์ที่ได้รับความสนใจเป็นกระแส ณ ช่วงเวลานั้นๆ จึงทำให้สามารถสร้างความดึงดูดและชักจูงความสนใจต่อชาวเน็ตได้อีกทางหนึ่ง อีกทั้งวงจรมานานนั้นก็มักมีการหัวเราะ หรือทำหน้าที่ตลกขบขันเพื่อเป็นการเสริมบรรยากาศให้ดูแล้วมีความสุขอีกด้วย ในส่วนของช่องทางการส่งสารหรือ Chanel ก็ใช้ช่องทางอย่างเฟซบุ๊กเป็นหลัก ซึ่งเป็นลักษณะการสื่อสารแบบ 2 ช่องทาง ที่สามารถโต้ตอบกันระหว่างผู้ส่งสารกับชาวเน็ต จึงทำให้เกิดอารมณ์ร่วมได้ง่าย และส่วนสุดท้ายคือ ผู้รับสารหรือ Receiver โดยในที่นี้ผู้วิจัยเรียกว่าชาวเน็ต ก็เป็นคนที่มีความสนใจในตัวผู้ส่งสารแล้วนั้น ยังสนใจเนื้อหาสารหรือ Content ที่พระมหาไพรวัดย์ วรคุณ โณ ส่งออกมา จึงทำให้มาร่วมรับชมเนื้อหาสาร หรือ Content ต่างๆ รวมถึงมีปฏิสัมพันธ์กับ Content เช่น นำมาสู่การกดถูกใจ(Like) กดแชร์ รวมถึงติดตามในเฟซบุ๊กแฟนเพจของ ของพระมหาไพรวัดย์ วรคุณ โณ

4.3.2 การเปลี่ยนแนวสารที่เคยส่งก่อให้เกิดเรื่องดราม่าได้

ภายหลังจากที่พระมหาไพรวัดย์ วรคุณ โณ ได้ทำการลาสิกขาหรือสึกจากการเป็นพระสงฆ์ และเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นฆราวาสโดยใช้ชื่อว่า ไพรวัดย์ วรรณบุตรแล้วนั้น ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนเริ่มเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่อว่า และตั้งคำถามกับไพรวัดย์ จนทำให้เกิดเรื่องดราม่าไปทั่วบนโลกอินเทอร์เน็ตนั้น ส่วนหนึ่งมาจากเนื้อหาสารหรือ Content ที่เปลี่ยนแปลงไปนั่นเองหรือคือการเปลี่ยนแนวสารที่เคยส่ง เนื่องจากในช่วงก่อนที่จะทำการสึกนั้น ไพรวัดย์ ได้มีการกล่าวถึงสาเหตุหนึ่งที่ตัวเองสึกมาจากไม่สามารถทนต่อความอยู่ดีมีสุขในวงการสงฆ์ และจะทำการแฉเรื่องราวในวงการสงฆ์ รวมถึงสำนักพุทธ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อทำการสึกออกมาแล้วนั้นก็กลับไม่ได้ทำตามทีกล่าวไว้ และยังเปลี่ยนแนวเนื้อหาสารหรือ Content เป็นแบบอื่นที่แตกต่างจากเดิมสิ้นเชิง เช่น การดำเนินชีวิตที่เข้ามาวิจารณ์หรือเห็นต่าง ทำตัวเป็นคู่จิ้นแบบชายรักชาย สอนเรื่องการหาแฟน

เรียกว่าเป็นการส่งสารที่ไม่เหมาะสมกับตัวเอง เพราะในความเป็นจริงแล้วนั้นตัวไพรวัลย์เรียกว่าเพิ่งได้สัมผัสกับชีวิตของฆราวาสเพียงไม่กี่เดือนเท่านั้น และเนื่องจากในช่วงนี้ไพรวัลย์ได้ทำการเพิ่มช่องทางในการส่งสารอย่าง Twitter และ TikTok เข้ามาด้วย ซึ่ง 2 ช่องทางล่าสุดนี้ถือเป็นการสื่อสาร 2 ช่องทางที่จริง แต่ต้องทำการลงเนื้อหาก่อนจึงถึงทำการตอบโต้ได้กับคนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นได้

ผู้วิจัยจึงคิดว่าการลงเนื้อหาแต่ละครั้งจึงมีเวลาในการใคร่ครวญ ไตร่ตรอง ให้ดีเสียก่อน แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากความต้องการของตัวไพรวัลย์เอง ที่อาจจะอยากเปลี่ยนเนื้อหาเนื่องจากว่าตัวเองไม่ได้เป็นพระสงฆ์แล้วจึงไม่จำเป็นต้องจำกัดกรอบเนื้อหาของตัวเองเป็นเพียงในเรื่องของธรรมะเท่านั้น จึงทำให้อาจไม่ได้คำนึงในส่วนนี้ ส่งผลให้ตัวผู้รับสารหรือชาวเน็ตที่เคยมีความเข้าใจตรงกันว่าการติดตามไพรวัลย์จะได้รับความสนุกที่แฝงไปด้วยสาระด้วยเริ่มไม่เหมือนเดิม นำมาสู่อคติที่ก่อตัวใจจนเกิดการตั้งคำถามในตัวของไพรวัลย์เอง รวมถึงเนื้อหาที่ทำการส่งสารออกมา โดยมีหลักฐานสนับสนุนดังนี้

ช่วงเป็นฆราวาส

- Facebook

ตารางที่ 4 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร หัวข้อ ล่าสุดจะชวนเป็นเพื่อนสาว

วันที่เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม
14/12/2564	ล่าสุดจะชวนเป็นเพื่อนสาวแล้วนะ นื่องนะ	พิธีกรถามว่าจะเป็นพส หรือ เพื่อนสาว ให้เปิดตัวมาเลย “เคี้ยวมันอยู่ยาก (หัวเราะ)”	ฉาก-รายการแฉสภาพแวดล้อม-พูดคุยกับมดดำคชภา พิธีกรตั้ง

สรุปความคิดเห็นของผู้รับสาร

มีการวิจารณ์ถึงเพศสภาพ มีการแซวว่าแสดงพฤติกรรมคล้ายผู้หญิง และมองว่าประพฤติดังนั้นไม่เหมาะสมกับคนที่เคยเป็นพระสงฆ์มาก่อน เนื่องจากอาจยังตีความว่าเป็นทิดต้องยังสำรวม

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“เปิดตัวแล้วนะจ๊ะ”

“พล. = เพื่อนสาว”

“ແມ່... เรื่องแบบนี้ไม่ต้องมีใครชวน มองตาก็รู้ใจจะ อย่ำอ่ำง”

“ถ้าไม่บอกว่าเคยบวชมาก่อน ไม่รู้เลยนะเนี่ย เนียนมาก เหมือนไม่เคย ห่มผ้าเหลืองมาก่อนเลยครับ”

วันที่เผยแพร่-22/1/65

ภาพที่ 4.1 แสดงสารของไพรวลัย วรรณบุตรผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจ รูปแบบโพสต์

สรุปความคิดเห็นของผู้รับสาร

มีการพูดถึงความไม่เป็นไปตามที่คาดหวังของชาวนีต และมองว่าการก่อกวนนั้น เป็นการสร้างภาพเป็นพระนักเรียกร้อง เพื่อต้องการสร้างชื่อเสียงให้ตัวเอง แต่เมื่อได้ชื่อเสียงแล้ว กลับหลงระเรีงและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“ความคาดหวังนี้มันน่ากลัวจริงๆ”

“ถามว่าคาดหวังใหม่ก็ไม่ขนาดนั้นซะ เห็นพูดอย่างคิบดี แต่ไม่ทำอะไรเลย”

“สถาปนาตัวเองเป็นเซเลบ อาศัยผู้ติดตามเพื่อทำมาหากิน แต่บอกตอนนี้สึกแล้วไม่ได้ขอข้าราชบ้านกิน ทั้งที่ก็ยังต้องพึ่งคนอื่นหากินอยู่ดี ที่สำคัญคือช่วยไม่ได้นะเพราะตอนนั้นตัวเองสร้างภาพจะเป็นนักฟาด ออกมาบอกจะจัดหนักจัดเต็ม สังคมคนติดตามก็ต้องคาดหวังเป็นธรรมดาขอโทษทีเถอะ จะเป็นเซเลบขายความเป็นตัวเองกับชีวิตลงเฟสบุ๊ก อย่ำมาพูดเลยว่าเวลาส่วนตัว”

- Twitter

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร ผ่าน Twitter

วันที่ เผยแพร่	เนื้อหาการส่งสาร	จาก & สภาพแวดล้อม
7/12/2564	เขาแค่ขอกูถ่ายรูป ก็คืนเหมือนหมาโดนน้ำร้อน สาด ไม่รู้สิรู้แปด ก็เส่อเซะไปเรื่อย เซะแบบไม่ มีสมอง เซะแบบผมหงอกบนหัว ไม่ช่วยอะไร	จาก-ในงานเปิดตัวสินค้า สภาพแวดล้อม-ถ่ายรูปร่วมกับ ผู้หญิง 2 คน

สรุปความคิดเห็นผู้รับสาร

เนื่องจากไพรวัลย์ไม่ได้เป็นพระแล้วนั้น รวมถึงเนื้อหาที่ทำการส่งสารออกมาค่อนข้าง
มีความหยาบคายและรุนแรงขึ้น จึงทำให้ชาวเน็ตเริ่มทำการวิจารณ์และเริ่มเห็นถึงความไม่เหมาะสม
เรียกได้ว่าเริ่มมีอคติเกิดขึ้นในตัวผู้รับสารหรือชาวเน็ตนั่นเอง

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“บางทีทิดเอาก็ดูเพี้ยตเกินงาม ใจรั่มๆเคือทิด เดี่ยวจะสู้ขิต เพราะแสง สี และคำอวยคน
เป็นห่วง คนรอซ่าเต็มเยอะเลยนะ”

“ถ้าไม่บอกว่าเป็นพระฟังสิกมา คงเดาว่าเป็นโจรที่ฟังออกมาจากคุก”

- TikTok

ตารางที่ 6 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร ผ่าน TikTok 1

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	จาก & สภาพแวดล้อม
7/12/2564	#ทิดไพรวัลย์ #ก็ซื้อไป ไปเลยสิ	เดินซื้อเสื้อผ้า “เปลี่ยนลุค แต่งที่เป็นนาง ตานีเลย มันเป็นสไตล้นะน้องนะ” (หัวเราะ)	-ร้าน Uniqlo -เดินซื้อเสื้อผ้า กับหนุ่มๆ

สรุปความคิดเห็นผู้รับสาร

เนื่องจากไพรวัลย์ไม่ได้เป็นพระแล้วนั้น รวมถึงเนื้อหาที่ทำการส่งสารออกมาค่อนข้างมีความหยาบคายและรุนแรงขึ้น จึงทำให้ชาวเน็ตเริ่มทำการวิจารณ์และเริ่มเห็นถึงความไม่เหมาะสมกับคนที่เคยบวชเรียน เรียกได้ว่าเริ่มมีอคติเกิดขึ้นในตัวผู้รับสารหรือชาวเน็ตนั่นเอง

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“รบกวนทำเสียงให้ไม่เหมือนตอนเทศน์ทีละ หลับตาฟังแล้วยังอยากยกมือไหว้ตลอดเวลาเลยคะ”

“กระเป๋าก็จับซะเหมือนสะพายย่ามเลยนะคุณทิด”

“หลงโลก” และ “เงินญาติโยม”

ตารางที่ 7 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร ผ่าน TikTok 2

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	จาก & สภาพแวดล้อม
9/1/2565	คนจะงาม งามน้ำใจ ไซ้ไบหน้า	-ไม่ได้มีเนื้อหาเป็นคำพูด แต่มีการใช้ Filter สวมกระโปรงเกาะอกสีแดง -หน้ายิ้มกรุ้มกริม อุ่มเจ้าะ พร้อมโบกมือ ไปมา คล้ายผู้หญิง	-อยู่ในห้องพัก โรงแรม -ใช้เสียงเพลง ล่องแม่ปิงประ กอบเนื้อหา

สรุปความคิดเห็นผู้รับสาร

เป็นความคิดเห็นในลักษณะแบบแง่ลบ มีการวิจารณ์ถึงความไม่เหมาะสมสำหรับคนที่เคยบวชเป็นพระ เนื่องจากอวัจนภาษาที่ตัวไพรวัลย์แสดงออกมาค่อนข้างไม่ตรงกับเพศสภาพของตัวเอง

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“ไปกันใหญ่เต๊ากๆ คุณทิดเฮ้ยยย”

“ความเป็นพระไปหมดแล้ว”

ตารางที่ 8 แสดงเนื้อหาสารของไพรวัลย์ วรรณบุตร ผ่าน TikTok 3

วันที่ เผยแพร่	หัวข้อสาร	เนื้อหาการส่งสาร และ อวัจนภาษา-ท่าทาง	ฉาก & สภาพแวดล้อม
23/1/2565	ร่างทรงแล้ว 1	ลิปซิงค์พูดคำหยาบ มีการใช้คำ “ให้พระ ทำโทษมันอย่างหนักด้วยเถิด อี.. ทำโทษ ไอ...นี่อย่างหนัก”	-อยู่ใน ร้านอาหาร

สรุปความคิดเห็นผู้รับสาร

มีการวิจารณ์ถึงเรื่องในอดีต เนื่องจากตอนเป็นพระบอกว่าเมื่อสึกออกมาก็ยัง จะ Call Out เป็นปากเสียงให้กับประชาชนอยู่ คนเลยยิ่งมาติดตาม แต่เมื่อทำการสึกออกมาจริงแล้วนั้นกับไม่ทำตามที่เคยพูดไว้ เกิดอคติจากประสบการณ์เนื้อหาสารที่เคยได้รับมีการเปลี่ยนแปลงไป

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“แม่สร้างขวัญได้ แม่ก็ทำลายขวัญได้”

“ดาวดับแล้ว+1”

“สามก๊ีบทวงบุญคุณว่าให้แสงตอนเป็นพระ แต่ไม่ยอมเรียกร้องประชาธิปไตย ใช้แสงนั้นมาหากินเอง”

จากหลักฐานและข้อมูลดังกล่าวที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ มานั้นพบว่าค่อนข้างมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้อย่างทฤษฎีกระบวนการสื่อสาร SMCR เช่นเดียวกัน แต่ที่เปลี่ยนแปลงไปคือการส่งสารหลังจากการสึก หรือเป็นฆราวาสแล้วนั่นเอง โดยจะเห็นได้ว่า สารหรือ Message มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง จากเดิมที่สอนเรื่องธรรมะ หรือมีการหยอกล้อชาวเน็ตแบบจิกกัด เรียกว่าแซะแบบขำๆ ได้กับมีการพูดคำหยาบ หรือที่ชาวเน็ตเรียกว่ากลายร่างจากพระนักเทศน์เป็นเครื่องคำ ส่งผลไปยังผู้รับสาร เนื่องจากด้วยเวลาที่ Content ที่เราเคยติดตามนั้นมีการเปลี่ยนไป สารไม่เหมาะสมกับ Target ก่อให้เกิดอคติขึ้นผ่านตัวผู้รับสาร จากการที่ผู้ส่งสารและรับสารเข้าใจไม่ตรงกัน และอคติยังเป็นสิ่งหนึ่งที่อยู่ในตัวผู้รับสารสามารถมีต่อผู้ส่งสาร ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นได้ตามแต่ละบุคคล ดังนั้นแล้ว จึงทำให้เกิดการแสดงความคิดเห็นที่รุนแรงขึ้น รวมถึงส่วนหนึ่งยังมาจากกรณีที่เป็นฆราวาสเหมือนกับผู้รับสารแล้วด้วยจึงทำให้สามารถวิจารณ์ได้อย่างตรงไปตรงมา มากขึ้น จนนำมาสู่เรื่องดราม่า และชาวเน็ตบางส่วนเลิกติดตามไพรวัลย์ วรรณบุตรไป

4.3.3 เมื่อบทบาทไม่เป็นตามที่(คาด)หวังจึงทำให้เกิดดราม่า

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็น พบว่าชาวเน็ตส่วนใหญ่นอกจากจะมีความผิดหวังจากการที่ Content หรือเนื้อหา ของไพรวัลย์ วรรณบุตรไม่เหมือนเดิมแล้วนั้น ยังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดดราม่าจากการเปลี่ยนสถานภาพจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส และเรียกได้ว่ามีทัวร์ลงไพรวัลย์ เนื่องจากชื่อเสียงที่ได้มานั้น มาจากสถานภาพการเป็นพระสงฆ์ และมีบทบาทจากการเผยแพร่คำสอน รวมถึงธรรมะ เรียกได้ว่านอกจากโด่งดังจากการเทศน์แล้วนั้น ยังได้ชื่อว่าเป็นพระสงฆ์ที่ชอบ Call Out หรือเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชน แต่หลังจากที่ทำการสึกแล้วนั้น แน่แน่นอนว่าสถานภาพย่อมมีการเปลี่ยนแปลง แต่บทบาทในการเผยแพร่สาระที่อาจจะแฝงไปด้วยธรรมะยังสามารถคงอยู่ได้ แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้นบทบาทของไพรวัลย์ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างสิ้นเชิง ดังนั้นจึงเกิดการตั้งคำถามและดราม่าจากชาวเน็ต เนื่องจากไพรวัลย์ไม่สามารถส่งสารหรือเผยแพร่เนื้อหาแบบเดิมได้นั้น ทั้งที่การเปลี่ยนมาเป็นฆราวาสนั้นย่อมมีอิสระในการวิจารณ์หรือพูดถึงปัญหาต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้นเสียด้วยซ้ำ แต่ในความเป็นจริงแล้วไม่สามารถทำได้อย่างที่เคยบอกไว้ ส่งผลให้ไม่ตรงตามคาดหวังของผู้ติดตาม รวมถึงการที่อยู่ได้ชายผ้าเหลืองเป็นระยะเวลากว่า 18 ปี และยังคงสอนในเรื่องของการปล่อยวาง เหตุใดจึงไม่สามารถทำได้เอง เนื่องจากมักทำการตอบโต้กับชาวเน็ต, พฤติกรรมการแวนความคิดเห็นของชาวเน็ตบางกลุ่มที่เข้ามาวิจารณ์ โดยการบูลี่คนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นด้วย รวมถึงทำการด่ากลับคนที่เข้ามาวิจารณ์หรือตักเตือน

นอกจากนี้หลังจากทำการสึกแล้วก็จริง แต่เป็นระยะเวลาเพียงไม่กี่เดือน ไพรวัลย์ กับใช้คำสรรพนามแทนตัวเองว่า “ดิฉัน” ซึ่งถือว่าอาจไม่ตรงกับเพศสภาพ จึงทำให้ชาวเน็ตย้อนกลับไปตั้งคำถามถึงในช่วงที่เป็นพระสงฆ์ เนื่องจากในบทบาทของพระสงฆ์เองก็ย่อมมีกฎหรือกรอบพระวินัย เรื่องของบทบาทพระสงฆ์ โดยเมื่อเป็นพระสงฆ์แล้วนั้นต้องละพฤติกรรมลักษณะเบี่ยงเบนทางเพศ และมองว่าในช่วงที่เป็นพระสงฆ์นั้นก็เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ยิ่งทำให้เกิดอคติและทวีความดราม่า อีกทั้งมีการแสดงความคิดเห็นว่าการที่มีชื่อเสียงได้ทุกวันนี้เป็นเพราะชาวเน็ตไม่ใช่หรือ การที่เปลี่ยนพฤติกรรมตัวเองแบบนี้ นั้นเปรียบเสมือนการ Re-branding หรือเปลี่ยนคาแรคเตอร์ของตัวเองหรือไม่ ทั้งหมดทั้งมวลจึงทำให้เกิดดราม่าเนื่องจากความผิดหวังจากการไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง และยังนำไปสู่การเลิกติดตามในตัวของไพรวัลย์ วรรณบุตรในที่สุด โดยมีหลักฐานสนับสนุนดังนี้

- Facebook

วันที่เผยแพร่-22/1/2565

ไพรวลัย วรรณบุตร
22 มกราคม · 🌐

...

ดิฉันขอฝากถึงนางลลิตาผู้นั้นนะคะว่า ดิฉันยังตะหนักในสิ่งที่ดิฉันพูดเสมอเพราะดิฉันไม่ได้เป็นโรคสมองเสื่อม และหากนางลลิตาไม่ใช่ผู้หญิงที่เพื่อเจ้าเกินไป หรือพอมีเวลาว่างในชีวิตบ้าง จะเห็นว่าแม่หลังลาสิกขาแล้ว ดิฉันก็ยังวิพากษ์คณะสงฆ์อยู่ นางลลิตาคงมิได้ตามข่าวเรื่องที่ดินถูกฟ้องจากคนอย่างสนธิญา ในข้อหาหมิ่นคณะสงฆ์ เพราะดิฉันพูดถึงคณะสงฆ์ในรายการของทีจอมขวัญ

ทัศนคติของดิฉันยังเหมือนเดิมทุกอย่างค่ะ ไม่ว่าจะก่อนสึกหรือหลังสึก หรือคนแบบนางลลิตา ไปได้ยินได้ฟังมาจากไหนคะ ว่าดิฉันเปลี่ยนมาเอ็นโยยกย่องสำนักพุทธ ดิฉันว่าดิฉันไม่ได้ทำนะค่ะ

ตอนหลังแม่นางลลิตาจะนั่งหน้าห้องรอดิฉันคำสำนักพุทธ แต่แล้วก็ยังไม่เห็น ดิฉันขอเรียนนางลลิตาอย่างนี้ค่ะว่า ทุกวันนี้ดิฉันต้องทำมหาเสียดิฉันเอง ตลอดจนถึงครอบครัวของดิฉัน ดิฉันไม่สามารถรับสายโทรเข้าจากสื่อหรือจากใครได้เอง เพราะดิฉันมีผู้จัดการส่วนตัวดูแล ทั้งนี้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำงานได้ดียิ่งขึ้นไม่ว่าชีวิตค่ะ

แต่ถึงกระนั้น ดิฉันก็ไม่ทราบว่ามีกี่วันมานี้ คนแบบนางลลิตาไปอยู่ไหนมา ซูดรอยู่หรือเข้าถ้าจำศีลคะ เพราะดิฉันเพิ่งตำ ผอ. สำนักพุทธผ่านเพจตัวเอง เรื่องพระที่ถูกถอดสมณศักดิ์เพราะมีภรรยาอยู่กับหลานสาวของท่าน ดิฉันยังทำหน้าที่แบบที่ดิฉันให้คำสัตย์ค่ะ ยังเป็นปากเสียงให้คนที่ถูกรังแก ถ้านางลลิตาไม่อคติ หรือเมายากันยุ่งเกินไปคงจะเห็นนะค่ะ ที่ว่าไม่พูดเลยนี้ เพื่อเจืออะไรคะ

ดิฉันไม่เคยพูดว่า ดิฉันจะไม่พูดถึงสำนักพุทธหรือคณะสงฆ์ เพราะกลัวอะไรจะตามมานะคะ อย่าสะตอลิคะ ดิฉันแค่ตั้งคำถามของดิฉันเอง เพราะดิฉันรู้สึกแบบนี้มาตลอด ตอนดิฉันถูกคณะสงฆ์เล่นงาน นางลลิตา ออกมายินตาคณะสงฆ์เพื่อดิฉันหรือเปล่าคะ หรือว่ามีไปสะตอลิสะตอลิอยู่ที่ไหน

คุณวิพากษ์ดิฉันได้เต็มที่แล้วค่ะ เหมือนที่ดิฉันก็วิพากษ์คุณได้ แต่ต้องไม่ใช่ด้วยการสะตอลิสะตอลิอะไรอย่าง ที่เขียนว่า ดิฉันไม่พูดอะไรเลยนะค่ะ ก็ตอนพูดไปเมายากันยุ่งอยู่ พอสร้างเมามา ไวยวายเล่าความเท็จเหมือนผู้หญิงเสียสติแบบนี้ไม่ได้

ฝากถึงนางลลิตาผู้หญิงที่เพิ่งสร้างมาจากฤทธิ์ของยาจุดกันยุงนะค่ะ

สรุปความคิดเห็นผู้รับสาร

ผิดหวังจากพฤติกรรมของไพรวลัยเปลี่ยนแปลงไป มีการตั้งคำถามถึงบทบาทในการเป็นกระบอกเสียงให้ประชาชน ซึ่งจากเดิมตอนเป็นพระสงฆ์ก็ยังสามารถออกมาวิจารณ์สำนักพุทธได้ แต่ทำไมในเวลาี่กลับไม่ทำ รวมถึงพฤติกรรมที่ชอบนำความคิดเห็นของคนอื่นมาให้แฟนคลับของตนค่า

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“คือไม่โอเคที่ทำไม่ต้องแคบเอาเฟซของคนที่ไม่เห็นต่างหรือแค่ตั้งคำถาม แบบถามเฉยๆ ไม่มีคำหยาบคายเลยด้วยซ้ำอะบางคน แล้วคุณมีชื่อเสียงในโซเชี่ยลขนาดนี้คิดเอาดีว่าทัวร์ูกหาบคุณไปลงเขาขนาดไหนอะ แล้วก็เลิกไปสอนคนอื่นหาข้อเสียที่ทั้งๆที่ตัวเองเพิ่งมีครั้งแรก”

“กูละอยากเม้นด้วยจริงๆแต่จะเคยแพร่วัลเบนถถถถถ สำนักพุทธของแพร่วัลตอนนี้คือหนุ่มอปป้า แพร่วัลกำลังเจออปป้าไม่หยุดหย่อน สักวันกระแสตีกลับแล้วมึงจะตกอับเหมือนพวกดังๆทั่วไป”

“ไปคอมเม้นตั้งคำถาม แต่คุณหนูแพร่เขาบล็อกละ อีโสัน”

วันที่เผยแพร่-28/1/2565

โพรวลีย์ วรรณบุตร

28 มกราคม · 🌐

...

ผมจะพูดให้ชัดอีกครั้งว่า ผมค่าเฉพาะคนที่ตำหนกก่อนเท่านั้น และผมไม่มีปัญหากับใครทั้งนั้นที่ไม่ตำหนกหรือบูลลี่ผมก่อน

ผมให้เกียรติเฉพาะคนซึ่งมีเกียรติอันสมควรแก่การได้รับ ผมเคารพเฉพาะคนซึ่งเรียนรู้การเคารพผู้อื่นก่อน

ผมไม่ใช่คนที่จะทนกับใครหรืออะไรก็ตาม ที่พยายามทำเหมือนว่า ผมเป็นสิ่งของที่ไม่มีความรู้สึก สิ่งของซึ่งใครจะมารังแกยังงี้ก็ได้ ขว้างอิฐมา ก็เตรียมรับอิฐก่อนที่ขว้างมาคืนไปด้วย

คุณว่า ผมเป็นเต่า หน้าแก่ หัวล้าน หรืออะไรก็ได้เลย แต่ถ้าผมกดเฟซเข้าไปดูแล้ว เห็นหน้าปลอมๆ ของคุณ หน้าพลาสติกของคุณ แล้วผมต่ากลับบ้าง อย่างมางอแงไม่ได้นะครับ

ผมไม่มีปัญหากับใครก็ตามที่ศัลย์ แต่ผมมีปัญหากับคนที่ศัลย์แล้ว เอาความดูดีที่ได้มาเพื่อบูลลี่คนอื่น แค่นี้เองครับ ประเด็นของผม

ทุกวันนี่ผมไม่เคยระรานใครก่อน จะสนุกบ้าง เฮฮาบ้าง ก็อยู่ในพื้นที่ของผม เฟจของผม ผมไม่เข้าใจว่า ทำไมความเฮฮาหรือความสุขของผม จึงกลายเป็นสิ่งที่ทำลายความสงบสุขในชีวิตคนอื่น จนถึงขนาดว่า ต้องเข้ามาทุกซอ้นนอนดิน ต่าทอและเสียดสี อันนี้ผมไม่เข้าใจ

ปล. แล้วผมทำทานนะครับ ตัดคลิปในไลฟ์สดบางช่วงบางตอนไปให้คนเข้าใจผิด ได้ยอดวิว ยอดโฆษณา ถ้าจะทำมาหากินด้วยพฤติกรรมและความคิดทรมานๆ แบบนี้ ก็ไม่ว่าครับ ผมถือว่า ผมทำทาน

สรุปความคิดเห็นผู้รับสาร

รู้สึกผิดหวัง เนื่องจากสาเหตุที่ชาวเน็ตมาติดตาม เพราะการเทศน์ที่มีสาระแต่ก็แฝงไปด้วยความสนุกสนาน และยังได้รับแง่คิดรวมถึงคำสอนในการใช้ชีวิต แต่เมื่อสึกออกมานั้นก็ไม่สามารถทำตามคำสอนที่ตัวเองเคยเทศน์ไว้เมื่อตอนเป็นพระสงฆ์เสียเอง

ความคิดเห็นผู้รับสาร

“บอกเลยว่าไม่รู้สึกผิดที่เคยชอบและติดตาม เพราะตอนเป็นพระคุณพูดไว้ดี และมีสาระจริงๆ ในวันนั้นเราติดตามคุณเพราะอะไร ในวันนี่เรารู้สึกว่าไม่ใช่เราก็แค่เลิกติดตามคุณ ซึ่งทุกวันนี้เราก็เลิกติดตามคุณมาได้สักพักแล้ว สึกออกมาแล้วอยากทำอะไรก็ทำไป แต่อยากให้คุณรู้ว่า โลกนี้ไม่ได้มีแค่คุณ สิ่งมีชีวิตบนโลกใบนี้ต่างต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้นฟังคนที่เขาปรารถนาดีกับคุณบ้างก็ดีนะคะ จากใจคนที่เคยเป็น FC ที่เคยชอบ ก็ไม่รู้สึกผิด แต่ค่อนข้างผิดหวัง ก็ยังคงเป็นกำลังใจให้ในการใช้ชีวิต แต่ก็ไม่ได้รู้สึกเคารพและศรัทธาแล้ว ชีวิตคุณคุณเป็นคนกำหนดมันเองว่าจะให้ไปในทิศทางไหน ขอให้โชคดีแล้วกันคะ #โพรวลีย์”

“เรารู้สึกไม่ดีที่มีคนมาตำมาบูลลี่หน้าตาเรา ก็เลยตอบโต้ด้วยการบูลลี่กลับ มันเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้แหละ แต่มันไม่ใช่สิ่งที่คนที่มี awareness และ critical thinking เขาทำกันนะ ยิ่งกับคนบวชเรียนมาครึ่งชีวิต มันไม่ช่วยให้มีสติขึ้นมาบ้างเลย?? disappointed but not surprise.”

จากข้อมูลดังกล่าวที่ได้ทำการศึกษามานั้นถือว่าค่อนข้างมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ใช้อย่างทฤษฎีบทบาท ที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการอธิบายว่าคนในสังคมล้วนมีบทบาทแตกต่างกัน

ออกไป และบทบาทมีด้วยกัน 3 ประเภท คือ บทบาทที่ปฏิบัติจริง, บทบาทตามที่กำหนดไว้ และที่ตรงกับการศึกษามากที่สุดคือบทบาทที่สังคมหรือผู้อื่นคาดหวัง ซึ่งก็คือบทบาทที่ผู้ติดตามหรือชาวเน็ตคาดหวังว่าไพรวัลย์จะต้องเป็นคนที่ยังมีกิริยาสำรวมแบบพระ รู้จักการวางตัว นอกจากนั้นแล้วบทบาทยังมาคู่กับสถานภาพอีกด้วย เนื่องจากจะเห็นได้ว่าชาวเน็ตมีการคาดหวังไว้ว่าหลังจากที่ไพรวัลย์ วรรณบุตรทำการสึกแล้วนั้นแน่นอนว่าอาจไม่สามารถรักษาทบทาในการเป็นพระได้ แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงมีอยู่คือสถานภาพในการพูดคำสอนทางธรรมะได้เหมือนเดิม เนื่องจากความรู้ไม่ได้หายไป เป็นเพียงการถอดผ้าเหลืองออกเท่านั้น ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นการเทศน์แบบเดิมแต่อย่างน้อยควรมีเนื้อหา Content หรือสาร ที่ยังพอมีสาระให้เหมาะสมกับการที่เคยดำรงบทบาทและสถานเป็นพระสงฆ์กว่าเกือบ 2 ทศวรรษนั่นเอง

4.4 ความเห็นขัดแย้งกับแนวคิด

การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงให้คนติดตาม

จากการเก็บข้อมูลจากชาวเน็ตที่มาติดตามไพรวัลย์ส่วนหนึ่งมาจากการชื่นชอบในเรื่องของการสื่อสาร แต่อย่างไรก็ตามมีจุดสังเกตอย่างหนึ่งที่ผู้วิจัยเห็นว่า จริงๆแล้วคนที่เข้ามาติดตามเนื้อหาของไพรวัลย์ วรรณบุตร นั้น อาจมาจากกระแสในสังคมหรือไม่ หรือในอีกกรณีคืออาจเรียกว่าเป็นเรื่อง FOMO หรือ (Fear Of Missing Out) คือ การกลัวว่าจะตกกระแส ไม่ทันเรื่องที่กำลังเป็นกระแส ถือเป็นเรื่องของการเข้าสังคม เนื่องจากในช่วงนั้นไพรวัลย์เป็นกระแสที่ใครๆ ต่างก็พูดถึง ถ้าหากเราไม่ติดตามหรือไม่ทันกระแส ก็อาจจะทำให้พูดคุยกับคนอื่นไม่รู้เรื่อง จึงทำให้ต้องติดตามเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) และจากที่สังเกตได้อีกอย่าง คือ ระหว่างที่ทำการถ่ายทอดสด Facebook live มักมีแบรนด์สินค้า, คนดังบนโลก Online และคนมีชื่อเสียงทางสื่อ เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นที่ในบางครั้งไม่ใช่เรื่องเดียวกับเนื้อหาที่ไพรวัลย์กำลังส่งสารสักเท่าไร เช่น การโปรโมทแบรนด์ รวมถึงสินค้าของแบรนด์ตัวเองนั่นเอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องครมามีการเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส วิทยาลัย วรรณบุตร เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยใดที่ก่อให้เกิดเรื่องครมามีในกลุ่มชาวนีต ศึกษาความแตกต่างของบทบาทและสถานภาพผู้ส่งสารช่วงเป็นพระสงฆ์และช่วงเป็นฆราวาสว่ามีผลต่อการส่งสารหรือไม่ และสำรวจความคิดเห็นของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสาร โดยวิธีที่ใช้ในการวิจัย คือ รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นบนสื่อสังคมออนไลน์ผ่านวิธีการสังเกต (Observation) แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ชาวนีตในสื่อสังคมออนไลน์ที่แสดงความคิดเห็นในเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fan Page) ของวิทยาลัย วรรณบุตร หรือแชร์เนื้อหาในเฟซบุ๊กแฟนเพจ เพื่อนำไปโพสต์และแสดงความคิดเห็นลงพื้นที่เฟซบุ๊กของชาวนีตเอง จำนวน 21 คน ชาวนีตที่แสดงความคิดเห็นผ่าน Twitter 2 คน และชาวนีตที่แสดงความคิดเห็นใน TikTok 9 คน รวมทั้งหมด 32 คน และสำหรับในส่วนของเนื้อหาสารของวิทยาลัย วรรณบุตรแบ่งเป็น 2 ช่วงคือ ช่วงเป็นพระสงฆ์ 3 เนื้อหา ช่วงเป็นฆราวาส 8 เนื้อหา ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ตัวผู้วิจัยสนใจ โดยการวิจัยในครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2565 ถึง กรกฎาคม 2565

5.1 สรุปแนวคิดที่ได้จากการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มานั้นพบว่าชาวนีตที่เข้ามาติดตามวิทยาลัย วรรณบุตร นั้น ส่วนหนึ่งมาจากความชื่นชอบในเรื่องของการสื่อสาร แต่เมื่อหลังจากแนวของเนื้อหาสารหรือ Content เปลี่ยนไปก็อาจทำให้เกิดเรื่องครมามีได้ อีกทั้งบทบาทและสถานภาพที่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังก็เป็นส่วนหนึ่งให้เกิดครมามีและนำมาสู่การเลิกติดตามได้เช่นกัน ซึ่งถือว่าการส่งสารของผู้ส่งสาร บทบาทและสถานภาพที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ส่งสาร ล้วนมีผลต่อปัจจัยในการให้เกิดเรื่องครมามี นอกจากนี้การเก็บข้อมูลยังทำให้ได้ 3 แนวคิดดังต่อไปนี้

5.1.1 การสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงให้คนติดตามไพรวัลย์ วรรณบุตร

งานวิจัยเรื่องครามาการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส ภูมิศึกษา ไพรวัลย์ วรรณบุตร ได้แนวคิดในเรื่องของการสื่อสารเป็นส่วนหนึ่งของการชักจูงให้คนติดตามไพรวัลย์ วรรณบุตร เนื่องจากปัจจัยที่ทำให้ประชาชนหรือชาวเน็ตติดตามไพรวัลย์ นอกจากจะเป็นคาแรคเตอร์ของพระนักเทศน์ที่มีหัวสมัยใหม่แล้วนั้น ส่วนหนึ่งก็มาจากองค์ประกอบทางการสื่อสารนั่นเอง ที่สามารถสร้างชื่อเสียงให้ไพรวัลย์ ได้จวบจนปัจจุบัน

สำหรับภูมิศึกษา คือ ไพรวัลย์ วรรณบุตร ถือว่าเป็นบุคคลที่โด่งดัง และเรียกได้ว่าอาจเป็นผู้นำทางความคิดในสื่อสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะในช่วงที่มีบทบาทและสถานภาพ เป็นพระสงฆ์ สิ่งหนึ่งที่ต้องทำก็คือการเทศน์ ซึ่งตัวพระมหาไพรวัลย์เองถือเป็นผู้ส่งสาร (Sender) ก็มีความเชี่ยวชาญ ทักษะและความรู้เป็นอย่างดีในเรื่องของธรรมะอยู่แล้ว รวมถึงการสื่อสารในส่วน ของเนื้อหาสาร (Message) ยังมีความสนุกสนาน แต่ก็ยังแฝงไปด้วยสาระ มีการพูดถึงปัญหาต่างๆ ในบ้านเมือง และยังมีการใช้ศัพท์ที่ได้รับความนิยมในฆราวาสทำให้สามารถดึงดูด ผู้คนให้เกิดความ สนใจ เข้ามารับฟังการสื่อสาร โดยเฉพาะชาวเน็ตที่เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ อีกทั้งทั้งในส่วนของการเผยแพร่เนื้อหา (Chanel) ก็เป็นช่องทางที่ทำให้ชาวเน็ตเข้าถึงได้ง่าย คือ มีการใช้สื่อสังคม ออนไลน์ (Social Media) แบบ 2 ช่องทาง เช่น การถ่ายทอดสดเฟซบุ๊ก (Facebook Live) ที่ตัวผู้ส่ง สารเองก็มักจะทำการโต้ตอบกับคนที่เข้ามาแสดงความคิดเห็น ทำให้เกิดอารมณ์ร่วมต่อผู้รับชม ส่งผลให้ชาวเน็ตหรือผู้รับสาร (Receiver) เกิดความเข้าใจในเนื้อหา ชอบ รวมถึงมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ ส่งสารอย่างพระมหาไพรวัลย์ นำมาสู่การกดติดตาม (Follower) ในเฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fanpage) ในที่สุด และถือเป็นอีกปัจจัยที่ช่วยเสริมให้เป็นที่รู้จักต่อสาธารณชนมากยิ่งขึ้น จนนำมาสู่ การคิดหนึ่งในผู้ทรงอิทธิพลบนโลกอินเทอร์เน็ตนั่นเอง

5.1.2 การเปลี่ยนแนวสารที่เคยส่งก่อให้เกิดครามาแก่ตัวผู้ส่งสาร

แนวคิดที่สองที่ได้จากงานวิจัยเรื่องนี้คือ การเปลี่ยนแนวสารที่เคยส่งก่อให้เกิดครามา แก่ตัวผู้ส่งสาร หลังจากที่พระมหาไพรวัลย์ ที่โด่งดังจากการเทศน์ได้โดนใจคนรุ่นใหม่และชาวเน็ต ได้ทำการเลิกจากการเป็นพระสงฆ์ และเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นฆราวาสแล้วนั้น แน่นอนว่า สถานภาพในการต้องเผยแพร่คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า หรือ การเทศน์นั้นไม่จำเป็นต้องทำ แบบเดิมอีกต่อไป แต่ในส่วนของการพูดถึงปัญหาต่างๆ ก็สามารถทำได้ง่ายขึ้น เนื่องจากไม่ต้องอยู่ใน กรอบของพระวินัยแล้วนั้น แต่อย่างไรก็ตามสิ่งหนึ่งที่ทำให้ประชาชนหรือชาวเน็ต ซึ่งก็คือผู้รับ สาร เกิดอคติ รวมถึงไม่พอใจ จนทำให้เกิดเรื่องครามาขึ้นก็คือ การเปลี่ยนแนวสารในเนื้อหา หรือ content ที่เปลี่ยนไปนั่นเอง โดยเฉพาะจากเดิมที่ยังมีการพูดถึงปัญหาบ้านเมือง วิเคราะห์การทำงาน

ขององค์กรต่างๆ จนบางคนมองว่าเป็นการกระทำที่ไม่ใช่กิจของสงฆ์ กลับเปลี่ยนมาพูดในเรื่องที่ตนเองอาจมีความเชี่ยวชาญไม่มากพอ เช่น เรื่องของความรักแบบชายรักชาย ใหม่ๆ ที่เพิ่งเข้ามาใช้ชีวิตในแบบของฆราวาสได้ไม่นาน, การออกมาตำหนิที่เข้ามาวิจารณ์อย่างรุนแรงทั้งที่ตนเองเคยสอนให้รู้จักอดทนกับการตำหนิ เรียกง่ายๆ ว่าความรู้ในด้านธรรมะก็ไม่ได้หายไปไหน แต่ในฐานะผู้ที่เคยสอนชาวนีติ กลับทำไม่ได้เสียเอง

นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มในส่วนช่องทางทางการส่งสาร (Chanel) เนื่องจากมีการเข้ามาใช้อีก 2 Platform อย่าง Twitter และ TikTok ที่รูปแบบของช่องทางที่ใช้ส่งสารนั้น อาจไม่สามารถโต้ตอบกับชาวนีติหรือแก้ไขในส่วนที่เข้าใจไม่ตรงกันได้ทันที นำมาสู่ความเข้าใจผิด และอคติได้ง่ายกว่าเดิม ยิ่งไปกว่านั้นจากการส่งสารด้วยคำหยาบคาย ซึ่งไพรวัลย์ก็กล่าวว่ามีเฉพาะคนที่มาตำหนิก่อนเท่านั้น อย่างไรก็ตามการทำแบบนี้ส่งผลอย่างมากต่อผู้รับสารหรือชาวนีติ เนื่องจากเกิดความเข้าใจของสารไม่ตรงกันว่าไม่สมควรจะเปลี่ยนตัวเองเป็นเครื่องคำ ยิ่งนำมาสู่การยิ่งวิจารณ์ในตัวไพรวัลย์มากยิ่งขึ้น จนทำให้เกิดเรื่องดราม่าในที่สุดและกระแสเริ่มเปลี่ยนจากการชื่นชมมาเป็นไม่ชอบ รวมถึงเลิกติดตาม (Unfollow) ในตัวของไพรวัลย์ วรรณบุตร

5.1.3 เมื่อบทบาทไม่เป็นไปตามที่(คาด)หวังจึงทำให้เกิดดราม่า

แนวคิดสุดท้ายที่ได้จากงานวิจัยชิ้นนี้คือ เมื่อบทบาทไม่เป็นไปตามที่(คาด)หวังจึงทำให้เกิดดราม่า ซึ่งบทบาทในที่นี้คือบทบาทของไพรวัลย์ วรรณบุตร ซึ่งอย่างที่กล่าวไปแล้วนั้นว่าจุดที่ชักจูงให้คนติดตามมาจากบทบาทพระสงฆ์ที่นอกจากจะส่งสารในเรื่องของธรรมะด้วยคำที่เข้าใจง่าย สนุกสนาน มีศัพท์โดนใจคนรุ่นใหม่ แต่ก็ยังสามารถวิจารณ์เรื่องปัญหาของบ้านเมือง สถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นกระแส ในเรื่องราวของฆราวาสได้ ซึ่งหลังจากที่ได้ทำการสึกแล้วนั้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ประชาชนหรือชาวนีติส่วนใหญ่ ย่อมคาดหวังว่าบทบาทในการวิจารณ์หรือพูดถึงปัญหาต่างๆ ก็ยังคงอยู่เหมือนเดิม เนื่องจากในความเป็นจริงแล้วการเป็นฆราวาสย่อมสามารถสื่อสารได้อิสระมากกว่าตอนนี้เป็นพระสงฆ์เสียด้วยซ้ำ

ซึ่งในก่อนหน้าที่จะทำการสึกนั้น ตัวของไพรวัลย์เองก็ได้กล่าวไว้ว่าถึงจะเป็นฆราวาสก็จะยังคงทำหน้าที่ในการเป็นกระบอกเสียงถึงปัญหาต่างๆ ให้ประชาชน รวมถึงจะออกมาเล่าถึงปัญหาในวงการสงฆ์ จึงทำให้คนย่อมคาดหวังและมีภาพจำ เนื่องจากประสบการณ์จากการที่ได้ติดตามในตัวของไพรวัลย์ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อบทบาทที่แสดงจริงในชีวิตฆราวาส แน่นนอนว่าไม่ได้มีการทำผิดกฎหมายหรืออย่างไร แต่เรียกได้ว่าไม่เป็นไปตามบทบาทที่ประชาชน รวมถึงชาวนีติคาดหวัง จึงทำให้เกิดเรื่องดราม่าตามมา อย่างมากมาย อีกทั้งชาวนีติส่วนใหญ่มีความคิดว่าการที่ไพรวัลย์โด่งดัง และมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในทุกวันนี้ก็มาจากการที่ชาวนีติสนับสนุนด้วยส่วนหนึ่ง จึง

ทำให้ชาวเน็ตยิ่งต่อว่าและคิดว่ามีสิทธิ์ในการวิจารณ์ไพรวัลย์ แต่ไพรวัลย์ก็เลือกที่จะตอบโต้คนที่เข้ามาวิจารณ์ด้วยคำหยาบคายอย่างที่กล่าวไปแล้วนั้น นอกจากนี้จะทำให้ชาวเน็ตไม่พอใจแล้วนั้น ยังก่อให้เกิดอคติ รวมถึงทัศนคติที่ไม่ดีต่อตัวไพรวัลย์เอง นำมาสู่การเลิกติดตาม (Unfollow) ในที่สุด เรียกว่าช่วงคราม่าหนักนั้น มีจำนวนผู้ติดตามลดไปกว่าแสนคนเลยทีเดียว

5.2 จุดอ่อนที่การศึกษายังไม่สมบูรณ์

1) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ จุดอ่อนที่ผู้วิจัยคิดว่ายังทำให้งานชิ้นนี้ไม่สมบูรณ์ คือ การเก็บข้อมูลในส่วนของ Twitter เนื่องจากข้อจำกัดของ Platform คือ ผู้ที่เข้ามาแสดงความคิดเห็นนั้น สามารถแสดงความคิดเห็นได้เพียง 140 ตัวอักษรเท่านั้น จึงอาจทำให้ได้ความคิดเห็นที่อาจจะยังไม่ครบทุกแง่มุม หรือมีเพียงความคิดเห็นที่สั้นๆ กอปรกับเมื่อได้ทำการรวบรวมข้อมูลจริงแล้วนั้น ไพรวัลย์มักใช้เนื้อหาสารเดิมจาก Facebook มาแชร์ใน Twitter จึงทำให้เนื้อหาสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ ไม่ได้มีอะไรแปลกใหม่หรือแตกต่างมากนัก

2) จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้ในการสังเกต (Observation) และเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องวิจัยในครั้งนี้ มีเพียง 32 คนเท่านั้น จึงอาจทำให้ได้ความคิดเห็นไม่มากพอ รวมถึงได้ข้อมูลเพียงบางแง่มุมเท่านั้น และยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด ผู้วิจัยจึงคิดว่าหากได้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลมากขึ้นกว่าเดิม อาจทำให้ได้ข้อมูลในส่วนของความคิดเห็นที่มีมุมมองหลากหลาย ซึ่งอาจมีความแตกต่างหรือไม่แตกต่างเพิ่มเติมยิ่งขึ้นจากงานวิจัยชิ้นนี้

5.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้

การวิจัยเรื่องคราม่าการเปลี่ยนสถานภาพของผู้ส่งสารจากพระสงฆ์มาเป็นฆราวาส กรณีศึกษา : ไพรวัลย์ วรรณบุตร ในครั้งนี้ นอกจากจะได้เข้าใจว่าการสื่อสารถือเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถชักจูงให้คนติดตาม ปัจจัยที่ทำให้เกิดเรื่องคราม่าบนโลกออนไลน์ และรวมถึงคำถามในการวิจัยที่อยากรู้แล้วนั้น ผู้วิจัยยังได้ประโยชน์มากมายจากการทำวิจัยดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ทักษะในการทำวิจัยทางการตลาด
- 2) ได้เพิ่มทักษะในการคิด วิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูล
- 3) เข้าใจในเรื่องของการสื่อสารทางการตลาด
- 4) ได้นำความรู้จากวิชาที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง
- 5) เข้าใจและได้รับมุมมองเกี่ยวกับเรื่องคราม่าบนสังคมออนไลน์มากขึ้น

6) ความรับผิดชอบและจัดการกับเวลา

7) ฝึกทักษะการทำงานแบบแยกย่อย

ที่กล่าวมาข้างต้นถือเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาตนเองเป็นอย่างมากเนื่องจากตัวผู้วิจัยเองแทบจะไม่มีความรู้ในการจัดทำงานวิจัยเลย จึงถือเป็นประสบการณ์ที่ดีในการเสริมสร้างการพัฒนาสำหรับตัวผู้วิจัย

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าหากมีการศึกษาเปรียบเทียบเพิ่มเติมในเรื่องของกระบวนการสื่อสาร SMCR ระหว่างไพรวัลย์วรรณบุตร ในช่วงที่มีบทบาทเป็นพระสงฆ์ กับ พระเมธีวชิโรดม หรือที่ประชาชนรู้จักกันในนาม ท่าน ว. วชิรเมธี ว่ามีรูปแบบกระบวนการสื่อสารเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งอาจทำให้ได้แง่มุมใหม่ หรือแนวคิดที่คาดไม่ถึงเพิ่มเติม เนื่องจากทั้งสองท่านนั้นก็โด่งดังและเป็นที่รู้จักจากการเป็นพระที่คนจดจำและขึ้นชื่อว่าเป็นพระที่โด่งดังในเรื่องของการเทศน์นั่นเอง

การศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของ FOMO (Fear Of Missing Out) หรือ การกลัวว่าจะตกกระแส ในกลุ่มผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ก็นับเป็นแนวทฤษฎีที่น่าสนใจ เนื่องจากปฏิเสธไม่ได้ว่าไพรวัลย์ วรรณบุตร ช่วงหนึ่งนับเป็นบุคคลที่มีกระแส ใครๆก็พูดถึงและเรียกได้ว่าเคยติดอันดับทรงอิทธิพลทางโลกออนไลน์ นอกจากจะมาจากการสื่อสารแล้วนั้นก็อาจมีเรื่องของ FOMO เข้ามาเกี่ยวข้องหรือไม่ รวมถึงการเข้ามาเป็นคนดังยังสามารถสร้างรายได้ให้กับไพรวัลย์ ได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสื่อสารทางการตลาด ดังนั้นการนำทฤษฎีมาช่วยวิเคราะห์กับวิจัยเพิ่มเติมอาจทำให้ได้แง่มุมใหม่เพิ่มเติมหรือไม่เพิ่มเติมก็ได้ตามมา อย่างไรก็ตามนี้เป็นเพียงข้อสังเกตส่วนตัวของผู้วิจัยเท่านั้นถ้ามีการวิจัยเพิ่มเติมในอนาคตคิดว่าจะยังน่าสนใจ

บรรณานุกรม

- กัลยาณมิตร. (2547). ทิศ ๖ ผู้ลึกลับชะตาชีวิตมนุษย์ ทิศเบื้องบน (ตอนจบ). สืบค้น 25 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://kalyanamitra.org/th/article_detail.php?i=1925
- จุฑามาศ ทองแก้ว. (2560). เฟซบุ๊กแฟนเพจ: อัตลักษณ์ของวัยรุ่นในมิติทางสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ณัย ไชยโยธา. (2557). พจนานุกรมคำศัพท์พระพุทธศาสนา ฉบับสมบูรณ์. โอ.เอส.พรีนติ้ง
- ดร.ชาญชัย สวดศรี. (2549). บทบาทของพระสงฆ์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชุมชนเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- บีบีซีไทย. (2564). พระมหาไพโรจน์: 18 ปีในสมณเพศ สรุปลักษณะก่อนสึก 3 ธ.ค.. สืบค้น 27 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.bbc.com/thai/thailand-59474536>
- บุริม โอทกานนท์. (มกราคม 2564). กลยุทธ์การสื่อสารการตลาด. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา MG508: Strategic Marketing Management, วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล
- ผู้จัดการออนไลน์. (2549). ภิกษุ-สมณะ พระ-สงฆ์. สืบค้น 25 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://m.mgsonline.com/dhamma/detail/9490000112167>
- พระพิชญ์ วฑฒนธมฺโม (พุทธพัฒนานนท์). (2558). รูปแบบและกระบวนการเผยแพร่ธรรมะของ ว. วชิรเมธี (พระมหาภูติชัย วชิรเมธี). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระอุดมปิฎก (วิจารณ์ มหาปญฺโญ). (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์กับคฤหัสถ์ในพระพุทธศาสนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ภัทรวดี ศรีธารม. (2561). การศึกษารูปแบบการตลาดออนไลน์ของร้านค้าเสื้อผ้าแฟชั่นผ่านการถ่ายทอดสดเฟซบุ๊กไลฟ์. สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล
- มติชนออนไลน์. (2561). สงฆ์ : แบบอย่างสังคมแห่งการเรียนรู้. สืบค้น 26 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.maticchon.co.th/education/news_1067410
- มะจั้น. (2562). FOMO101 : รู้จักกับอาการ Fear of Missing Out และวิธีรับมือที่ทำได้ไม่ยาก. สืบค้น 18 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.mangozero.com/fomo-101/>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รณิดา อัจกลับ. (2562). ความพึงพอใจและพฤติกรรมการมีส่วนร่วม Challenge ในแอปพลิเคชัน TikTok ของผู้ใช้ที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- ศัญญา นวลศิริ. (2560). ท่วงทำนองทางภาษาและกลวิธีการถ่ายทอดธรรมะในงานเขียนของพระมหาสมปอง ตาลปุตฺโต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- อรทัย หมั่นภิรมย์. (2556). พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้ที่อยู่อาศัยอยู่คนเดียวในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. สารนิพนธ์ปริญญาโท, วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2555). ความคาดหวังของผู้บริหาร บุคลากร และนักศึกษาต่อบทบาทการส่งเสริมการบริหารงานเอกสาร ข้อมูลทางวัฒนธรรมของสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- Berlo K, David. (1960). Communication Theory. สืบค้น 26 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.communicationtheory.org/berlos-smcr-model-of-communication/>
- Broom, Leonard and Phillip, Selznick. (1973). Sociology: A text with adapted reading. St Catherine's, Ontario : Diliton Publication, Inc, p.36